

༄། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་པོ་ལྷ་ལྷན་གྱི་གསལ་བྱེད་ནོར་བུའི་སྤེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

*chak gya ché po nga den gyi sel jé nor bü trengwa zhé jawa
zhuk sok*

The Jewel Garland
An Elucidation of the Five-Fold
Mahāmudrā

Drikung Dharmakirti Edition
North Carolina
September 2025

།ཞོ་སྣ་སྟེ། གང་ཞིག་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས། །མ་འགགས་སློབ་བྱ་རྟོག་
པའི་མཚན་མ་དང། །གཉིས་མེད་ཟུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོའི་དོན། །མདོན་གྱུར་སླ་མའི་
ཞབས་ལ་གྲུས་པས་འདུད། །མདོ་རྒྱུད་བསྟན་འཚོས་རྒྱག་ཏེར་ཚེན་པོ་ཡི། །སླིང་པོར་གྱུར་
པ་ལྷ་ལྷན་ལོར་བྱ་འདི། །སླ་མའི་མན་ངག་དེད་དཔོན་ལས་བྱུང་བ། །མ་ལོར་གསལ་བར་
འདིར་ཞི་བར་བྱ། །

om svasti!

To you guru who has made manifest the meaning
of *mahāmudrā*—

Nondual union of the naturally luminous
dharmadhātu

And unceasing, adventitious display of thoughts—
At your feet, I respectfully bow.

This Fivefold Jewel, which is the very essence
Of the great ocean of sutras, tantras, and *śāstras*,
Has come from the pith instructions of the guru,
our guide.

Here, I shall write it down clearly and without
error.

དེ་ལ་འདིར་མ་དོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློང་པོའི་དགོངས་དོན། ལྷ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་
དགོངས་པ་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་མན་ངག་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྷན་འདི་ལ་དོན་གསུམ་ཏེ། སྡོན་འགོ་དང་དངོས་གཞི་རྗེས་སོ། །

Herein, the essential meaning of all sutras and tantras, the realization of the previous masters, is the pith instruction for actualizing the great Vajradhara in a single lifetime and a single body: the Fivefold Mahāmudrā. This has three parts: the preliminaries, the main practice, and the conclusion.

The Preliminaries

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷན་མོང་དང་ཁྱད་པར་རོ། །

The first part has two sections: the common and the special preliminaries.

A. The Common Preliminaries

ལྷན་མོང་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་དག་པར་བྱེད་པ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་ཁྲིད། ཚོགས་རྫོགས་པར་
བྱེད་པ་མཐུལ་གྱི་ཁྲིད་དོ། །

The common preliminaries have two parts: the instructions on the Hundred-Syllable Mantra to purify the mindstream, and the instructions on *maṅḍala* offering to complete the accumulations.

1. *Purifying the Mindstream: The Hundred-Syllable Mantra*
 དང་པོ་ནི། དབེན་པའི་གནས་སུ་སྟན་བདེ་བ་ལ་ལྷུས་སྐྱིལ་ཀྱང་བཅའ། རྟེན་པ་རྒྱང་པོར་
 བསྐྱང། ལག་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟེ་འོག་དུ་བཅའ། མིག་སྣ་རྩེར་གཏང། ལྗེ་ཡ་
 ཀླུ་ལ་རེག་ཅོམ་བྱ། སོ་དང་མཚུར་ལུགས་སུ་བཞག། །དབུགས་ཅི་བདེར་བཞག་སྟེ།
 Firstly, in a secluded place, sit on a comfortable
 cushion in vajra posture. Straighten the spine.
 Place the hands in the gesture of meditative
 equipoise below the navel. Gaze at the tip of the
 nose. Let the tongue lightly touch the upper
 palate. Leave the teeth and lips in their natural
 position. Let breath flow comfortably.

དོན་མེད་བུ་ལས། སྐྱབ་པོ་བདེ་བའི་སྟན་འདུག་སྟེ། མིག་ནི་སྣ་རྩེར་གཏང་བྱས་ནས། །
 སྣ་ནི་ལྗེ་བའི་ཚད་དུ་བཞག། །ཕྱག་གོང་མཉམ་ལ་ལྗེ་རྒྱ་རྒྱ། །སོ་དང་མཚུན་བདེ་བར་
 བཞག། །དབུགས་ཀྱི་འབྲུང་རྒྱབ་སྟོད་ནས་ནི། །རྩུང་ཟད་རྩུང་ཟད་རྩུང་བུ་བས། ཇི་ལྟར་
 བཞིན་འབྲུང་རྒྱབ་ནི། །སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྱང་ལེགས་གནས་པས། །ཞེས་གསུངས་བ་
 ལྟར་བྱས་ལ།

From the *Vajra Garland Tantra*, it is said:
 The practitioner should sit on a
 comfortable cushion;
 Directing the eyes to the tip of the nose,
 And placing the nose in line with the navel.

The shoulders are level, the tongue is
 joined to the palate,
 And the teeth and lips are placed at ease.
 Having relaxed the exhalation and
 inhalation of breath,
 Little by little, free from effort,
 The breath exhales and inhales just as it is.
 Thus, one is well-seated in the bodhisattva
 posture.

You should practice in accordance with this
 teaching.

དལ་འབྱོར་ཐོབ་དཀའ་བ། འཚིབ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་
 དམིགས་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། རྒྱལ་བ་དག་མིར་གྱུར་པ་ནི་དགོན། །
 དལ་བ་སྤུན་སྲུང་ཚོགས་པ་ནི་ཉུང་། །འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་ནི་དགོན། །དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི།
 ངལ་བ་རྒྱུད་གསོན་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ཕྱིས་འགྲོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས།

One should contemplate the difficulty of
 obtaining the freedoms and advantages,
 impermanence and death, karmic cause and
 effect, and the faults of *saṃsāra*. From the *Mother
 of the Victorious Ones*, the *Prajñāpāramitā Sūtras*, it is
 said:

Friends, to become a human is rare;

A perfect state of leisure is scarce;
 Liberation from *samsāra* is rare.
 Since it is so, do not waste your efforts!
 Later, you will surely be filled with regret."

དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་ཀྱང་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མ་བཟང་པོ་འི་མདོ་ལས།
 སང་ཚམ་འཆི་འམ་སྲུས་ཤེས་གྱིས། །དེ་རིང་ཉིད་དུ་བསྐྱུན་ཏེ་བྱ། །འཆི་བདག་སྡེ་ཆེན་དེ་
 དང་ནི། །བདག་ཉིད་བཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས།

Even though one has obtained such a body of
 freedoms and advantages, it is not permanent.

From the *Sutra of Auspicious Signs*, it is said:

Who knows if death will come as soon as
 tomorrow?

Therefore, one must apply oneself this very
 day.

With that great commander, Lord of Death,
 I have no treaty of friendship.

འཁོར་བའི་སྲུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་
 འགོ་ཞིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྫོང་རྩེ་སེམས་དཔའི་བསྐྱོམ་བརྒྱས་བྱ་སྟེ་བུ་སེམས་བསྐྱེད།

To be liberated from the sufferings of *samsāra*,
 generate the motivation, thinking:

I go for refuge in the Three Jewels and will

practice the meditation and recitation of
Bhagavān Vajrasattva.

རང་ཡི་དམ་། དུ་བསྐྱོམས་པའི་སྤྱི་བོར་རྩེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉོལ་ངས་སུ་གང་བའི་དབུས་
སུ། སྐད་ཅིག་གིས་རྩྱི་དང་རྗེ་ཉོལ་ངས་སུ་བྱུང་བ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྗེ་རྗེ་སེམས་
དཔའ་སྐྱེ་མཛོད་གངས་རིའི་ཚེར་ཉེ་མའི་འོད་ཀྱིས་རེག་པ་ལྟར་དཀར་བ། ཞབས་ཕྱིད་
སྤྱིལ་མཛོད་པ། བྱལ་གཉིས་ཀྱིས་གཡས་རྗེ་རྗེ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་ཅིང་། གཡོན་རིལ་སུ་
དཀྱར་བརྟེན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ།

You are the *yidam*. Above your head, on a full
moon disc, a HŪṂ and vajra instantly transform
into Bhagavān Vajrasattva. His exalted body is
white, like the peak of a snow mountain touched
by the rays of the sun. His legs are crossed. With
his two hands, the right holds a vajra at his heart,
and the left holds a bell resting on his hip. He is
adorned with various jewel ornaments.

དེའི་ཐུགས་ཀར་རྩེ་བའི་དབུས་སུ་རྩྱི་ལ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྤྱི་གས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་རྩྱི་ལས་
འོད་ཟེར་འཕྲོས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱི་བ་པ་སྤྱུངས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་བདུད་རྩིའི་རྒྱན་བཀུག་རྩྱི་ལ་ཐིམ། དེལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱན་
བབ་སྐྱེའི་དབྱིབས་བརྒྱད་ཞབས་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་གི་ཚེ་ནས་བབ། རང་གི་སྤྱི་བོའི་
གཡུག་ནས་ཞུགས་པས། ཚོ་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ཀྱི་སྤྱི་གས་དང་སྤྱི་བ་པ་ཉེས་ལྷུང་གི་
ཚོགས་ཐམས་ཅད་ས་རྒྱས་དེད་པ་བཞིན་དུ་འོག་ཕྱོགས་དབང་པོའི་སྐོ་རྣམས་ནས་ཐོན།

བདུད་རྩི་རྒྱན་མས་བརྟན་ཡར་འབྱིལ་ནས་གང། དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་
ཀའི་རྩྱུ་ལ་སྲུགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྐྱབས་པ་བྱའོ། །

At his heart center, in the middle of a moon disc, is a *hūṃ* surrounded by the Hundred-Syllable Mantra. From this HŪṂ, light rays emanate, clearing the obscurations of sentient beings. Streams of elixir are invoked from the hearts of all buddhas and bodhisattvas,. They dissolve into the *hūṃ*. From there, a stream of elixir descends, flows through his body, emerging from the tip of his right big toe. The stream enters the crown of your head, and all the collections of misdeeds, obscurations, and transgressions from beginningless samsaric lifetimes are washed away, like dirt by water, and exit from the lower orifices of your body. The stream of elixir fills you from below, swirling upwards. Then, focusing on the *hūṃ* surrounded by the mantra at the heart of the Bhagavān, recite the mantra.

ཐུན་གྱི་མཐར། བདག་ནི་མི་ཤེས་སྐོངས་པ་སྟེ། །དམ་ཚིག་ལས་ནི་འགལ་ཞིང་ཉམས། །
སྐྱེ་མ་མགོན་པོས་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག། །ཅེས་སོགས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། བཙམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་གནང་བ་བྱིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་སུ་ཞུད་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆག་དང་སྡིག་སྡིབ་
དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པར་མོས་ལ། མཐར་བཙམ་ལྷན་འདས་རང་ལ་རང་གི་

ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་ཏེ། ལྷ་སྐྱོང་ལྷུང་འཇུག་གི་དོན་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་གོ།

At the end of the session, pray:

I am ignorant and bewildered;

I have transgressed and broken my *samayas*.

O Guru-Protector, grant me refuge!

The Bhagavān grants his assent. You should then have faith that he responds with:

Child of the family, your broken *samayas*,

negativities, and obscurations are cleared!

Finally, the Bhagavān dissolves into you, becoming inseparable from your own body, speech, and mind. You then rest in meditative equipoise on the meaning of the union of appearance and emptiness.

2. Perfecting the Accumulations: Maṇḍala Offering

གཉིས་པ་ཚོགས་ཚྭ་གས་པར་བྱེད་པ་མཐུལ་ལ་གཉིས། ལྷུབ་པའི་མཐུལ་དང་། མཚོན་
པའི་མཐུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཐུལ། འབྲིང་ས་དང་ཤིང་གི་མཐུལ། རིན་
པོ་ཆེ་ཡིན་ན་སོར་བཞི་པ་ཡན་ཆད་འབྲུལ་དུ་རུང་། ས་ཤིང་ཡིན་ན་ལྷུ་གང་ལས་ལྷུང་བ་
འབྲུལ་དུ་མི་རུང་། དེ་ལྟར་མཐུལ་གང་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་དང་དབྱིབས་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ་
གཅིག་དགོས་པས། རི་མ་དང་ནག་ཚགས་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་བྱིས་ཏེ། ཇི་ལྟར་

མཇུལ་རྒྱལ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་
སྐྱིབ་པ་རྣམས་དག་པར་བསམ།

The second part, perfecting the accumulations through *maṇḍala*-offering has two aspects: the *maṇḍala* of accomplishment and the *maṇḍala* of offering. For the first, the best *maṇḍala* is made of precious materials; middling ones are of earth or wood. If it is made of precious materials, it is suitable to offer a *maṇḍala* of four finger-widths or larger. If it is of earth or wood, it is not suitable to offer one smaller than a cubit. Whatever the *maṇḍala* is, its material and form must be excellent. Wipe it clean so that it is free from stains, blemishes, and so forth. Just as the *maṇḍala* is free from dust, think that the karmic, emotional, and cognitive obscurations of all sentient beings are cleared.

ཨོྃ་བཟླ་སྟེ་ཀ་ཏ་མ་ཨུཾ་ཧྲཱི། དེའི་། དབྱས་སུ་ཚོམ་སུ་གཅིག་དགོད། གདན་བཀོད་པ་
མཚོག་དང་ལྷན་པའི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྐྱུ་སྒྲུ་མ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་
རྣམ་པར་བཞུགས་པར་བསམ། མདུན་དུ་ཚོམ་སུ་གཅིག་དགོད། གདན་བཀོད་པ་མཚོག་
དང་ལྷན་པའི་སྟེང་དུ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་བཞུགས་པར་བསམ། གཡས་སུ་ཚོམ་སུ་
གཅིག་དགོད། སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་བཞུགས་པར་བསམ། རྒྱུ་དུ་ཚོམ་སུ་གཅིག་

དགོད། ཚཱ་དགོན་མཚོག་བཞུགས་པར་བསམ། གཡོན་དུ་ཚཱ་བུ་གཅིག་དགོད།
 དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་བཞུགས་པར་བསམ། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། ཇི་
 ལྟར་མི་གང་ཐུབ་པ་རྒྱ་བ་ཡིད་ལ་བྲན་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་མདུན་ན་ཉག་ཏུ་ཐུབ་པར་བཞུགས། །
 ཞེས་གསུངས་པས། དེ་དག་གསལ་བར་དམིགས་ལ།

OM VAJRA BHŪMI ĀḤ HŪM. In its center, place
 one pile. Imagine that upon an excellently
 arranged seat sits the guru in the form of
 Vajradhara, the embodiment of all buddhas. In
 front, place one pile and imagine that upon an
 excellently arranged seat sit the hosts of *yidam*
 deities. To its right, place one pile and imagine
 that the Buddha Jewel is seated there. Behind,
 place one pile. Imagine that the Dharma Jewel is
 there. To the left, place another pile and imagine
 the Saṅgha Jewel seated there. From the
Samādhirāja Sūtra:

Whoever brings the moon-like Sage to
 mind, before them the Sage will ever abide.

Thus, visualize them clearly.

གཉིས་པ་མཚོད་པའི་མཇུལ་ནི། མཇུལ་གཞན་ཡོད་ན་སྲུ་མ་དེ་ཀ་རང་ལ་བཞག །མེད་ན་
 དེ་དག་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བཞེགས་པ་ལ། མཇུལ་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་བྱིས་སྟེ། དབུས་

ལྷ་འཛིན་མཚོག་རབ། ཤར་ལུས་འཕགས་པོ། ལྷོ་འཛིན་བྱ་སྒྲིང། རྩབ་བ་སྒྲང་སྒྲིང། བྱང་
 སྒྲ་མི་སྒྲན། ཉིམ་དང་རྒྱ་བ། དབུས་སུ་ལྷ་དང་མིའི་དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤོད་ཕུན་སུམ་
 ཚོགས་པས་བྱར་བྱར་གཏམས་པ། སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་
 བྱང་བའི་མཚོད་པའི་སྤྲིན་ཕྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་ཚོས་ལ།

For the second, the offering *maṇḍala*: if you have another *maṇḍala* plate, leave the previous one as it is. If not, visualize that assembly in the space before you. Wipe the *maṇḍala* plate well. In the center is Mount Meru; in the east, Videha; in the south, Jambudvīpa; in the west, Godānīya; and in the north, Kuru. There are the sun and the moon. The center is filled to overflowing with the glorious and perfect riches of gods and humans. Imagine inconceivable clouds of offerings arising from the complete liberation account of Bodhisattva Samantabhadra.

ངག་ཏུ། ས་གཞི་སྒོས་རྒྱས་བྱུགས་ཤིང་མེ་ཏོག་སིལ་མ་བཀལ། །རི་རབ་སྤྲིང་བཞེས་
 ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་འདི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་དམིགས་ཏེ་སྤུལ་བ་ཡིས། །འགོ་ཀུན་
 རྣམ་དག་ཞིང་ལ་སྤོད་པར་ཤོག། །ཅེས་སོགས་གྱིས་སྤུལ་ལ།

Verbally offer it with the words:

This ground, sprinkled with scented waters
 and strewn with flowers,

Adorned with the Supreme Mountain, four
continents, sun and moon,
I hold in mind as a buddhaland and offer it

—
May all wandering beings experience such
a pureland.

ལྷ་མ་དམ་པ་རྣམས་བདག་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དག་བའི་རྩ་བ་རྣམས་མཚོན་པར་འགྲུལ་
ལོ། །བཞེས་སུ་གསོལ་ལོ། །ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་འཕགས་པ་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་བདག་
གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དག་བའི་རྩ་བ་རྣམས་མཚོན་པར་འགྲུལ་ལོ། །བཞེས་སུ་གསོལ་ལོ། །
ཞེས་པ་དང་། ཡང་སྐྱ་མ་ཡི་དམ་འཕགས་པ་དཀོན་མཚོག་གསུམ། བདག་ལ་རྟོགས་
པ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་མང་དུ་གདབ།

Also say:

To you sublime gurus, I offer my body,
possessions, and roots of virtue as an
offering. Please accept them. To you *yidam*
deities and you noble Three Jewels, I offer
my body, possessions, and roots of virtue as
an offering. Please accept them.

And also:

O gurus, *yidams*, and noble Three Jewels, I
pray that you generate supreme realization
within me.

Supplicate in this way many times.

དེའང་ཚོགས་ཚོགས་པ་ལ་མཐུལ་འདིགས་ཆེསྟེ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། ཇི་སྲིད་དགེ་
བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་མ་ཚོགས་པ། །དེ་སྲིད་སྟོང་ཉིད་དམ་པ་དེ་ཉི་ཐོབ་མི་བྱེད། །ཅེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བྱམ་འཛོག་དུས། ཚོགས་རྟེན་རང་ལ་བསྟོམ་ལ་དབྱེར་མེད་དུ་ཟབ་
མོའི་དོན་ལ་བཞག་སོ། །

This *mandala* offering is very important for completing the accumulations. From *The Mother of the Victorious Ones*:

As long as the roots of virtue are not completely perfected, one will not attain sublime emptiness.

Then, at the end of the session, dissolve the field of accumulation into yourself and rest in the profound meaning of inseparability.

B. The Special Preliminary

ལྗ གཉིས་པ་བྱུང་པར་གྱི་སྟོན་འགོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱམས་པ་དང་། སླིང་རྗེ་དང་། བྱང་རྒྱལ་
གྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པའོ། །དེ་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། བྱམས་དང་སླིང་རྗེའི་རྟ་པོ་ལ། །
གཞན་ཕན་གྱི་དུས་ཐོག་མ་བཅད་ན། །མཁའ་འགོ་ལྷ་མིའི་འོར་ཆེ་མི་འབྱུང་བས། །
སེམས་སྟོན་འགོ་འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད། །

The second part, the special preliminary, has three sections: cultivating loving-kindness, compassion, and bodhicitta. As our Precious Lord said:

If the steed of love and compassion
Does not run for the benefit of others,
It will not be rewarded by gods or humans.
Attend earnestly therefore, to this
foundational attitude.

1. Loving-Kindness

ཅེས་པས་དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། བྱམས་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ། བྱམས་པའི་ངོ་བོ། བྱམས་པའི་བོགས་འདོན། བྱམས་པའི་བྱེད་ལས་སོ། །

Loving-kindness has four parts: the cause for generating loving-kindness, the essence of loving-kindness, the enhancement of loving-kindness, and the function of loving-kindness.

དང་པོ་ནི། རང་གི་མ་མ་དང་མཁའ་སྐྱོབ་ལ་སོགས་ཀྱི་དྲིན་དྲན་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱེ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་པ་མ་དྲིན་ཆེ། དྲིན་ཇི་ལྟར་ཆེ་ན། དེ་རབ་ཅམ་གྱི་ཟས་བྱིན། ལྟོ་སྤྲིན་ཅམ་གྱི་གོས་བསྐོར། རྒྱ་མཚོ་ཅམ་གྱི་རྩ་ལོ་སྤྱད། བཤེར་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིས། ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བརྒྱན་པར་བྱས། དེ་ལྟར་དྲིན་དྲན་པར་བྱེད་པ་དེ་བྱམས་པའི་སེམས་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན།

First, the cause: It arises from remembering the

kindness of one’s parents, abbots, teachers, and so on. Among these, the kindness of one’s parents is greatest. How great is their kindness? They have given food as vast as Mount Meru, clothed us in garments as plentiful as the southern clouds, and given milk as vast as the ocean. They have wiped away all that was wet and moistened all that was dry. Remembering such kindness is the cause for generating the mind of loving-kindness.

གཉིས་པ་བྱམས་པའི་བོ་དོན། བྱམས་པ་གཅེས་སྤྱག་མཐོང་ན་སྤྱེ། ཞེས་གསུངས་པས།
 རྒྱུ་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་བྱམས་ལྷང་གིས་འབྲལ་མི་ཤོད་བ་དེ་བྱམས་པའི་དོ་བོ་ཡིན།

Second, the essence of loving-kindness: As it is said, “Loving-kindness arises upon seeing a cherished child.” Therefore, the vivid love for those who have shown great kindness, such that you cannot bear to be apart from them—that is the essence of love.

གསུམ་པ་བྱམས་པའི་བོགས་འདོན་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩ་བའི་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྐྱོམ་པ་དང་།
 དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲེལ་ཏེ་སྐྱོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་རྒྱུ་ཆེ་བ་
 པའི་སྐྱོ་ནས་ཡིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མ་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ། དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱོམས་
 པས། རྒྱུ་ཆེ་བའི་མ་དེ་ལ་བྱམས་ལྷང་གིས་སོང་ནས་འབྲལ་སྤྱིང་མི་འདོད་པ་གཅིག་

འབྲུང་དོ།

Third, the enhancement of loving-kindness has two parts: cultivating loving-kindness based on one's present mother, and extending that to all sentient beings. Firstly, as mentioned above, through remembering her kindness, single-mindedly cultivate loving-kindness for your mother. By cultivating in this way again and again, a heartfelt love for your kind mother will arise, such that you do not wish to be separated from her.

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤེལ་ཏེ་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཚུ་བའི་མ་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་
བྱམས་པ་དེ་རྒྱ་ཇི་ཆེ་ཇི་ཆེ་ལ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱོམ། དེ་ལ་
སྐྱེར་མ་ཉན་ན། ཡང་ཚུ་བའི་མ་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ། ཡང་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱམས་པ་དེ།
སྲར་བཞིར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ནན་ཆགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བསྐྱོ་
མོ། །དེ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས། ལུབ་ཕྱོགས། བྱང་ཕྱོགས། ཤར་ལྷོ། ལྷོ་ལུབ། ལུབ་བྱང་། བྱང་
ཤར། ལྷེང་ལོག་ནམས་པ་སྲར་བཞིན་བྱམས་པ་བསྐྱོམ། ཡང་མ་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བྱམས་
པ་དེ། རང་གི་མདུན་དུ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསམ་ལ། རྒྱ་
ཇི་ཆེ་ཇི་ཆེ་ལ་བྱམས་པས་བྱབ་པར་བསྐྱོམ། ཤར་སྤེལ་བ་ཙམ་དུ་སྐྱེ་མ་ཉན་ན། །ཡང་ཚུ་
བའི་མ་ལ་བྱམས་པ་སྲར་གྱི་དེ་ལོ་ན་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ། ཡང་མ་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་བྱམས་
པ་དེ། རྒྱ་ཇི་ཆེ་ལ། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱོམ་མོ། །

Next, extending this to all sentient beings: The loving-kindness that arose for your present mother, expand it now further and further. Cultivate it towards all sentient beings in the eastern direction. If it does not arise for them, again cultivate loving-kindness for your present mother. Then, with the loving-kindness that arose from your mother, as before, cultivate with great intensity towards all sentient beings in the eastern direction. Then, cultivate loving-kindness in the same way for those in the south, west, north, southeast, southwest, northwest, northeast, above, and below. Again, the loving-kindness that arose for your mother, consider all sentient beings as vast as space before you, and cultivate by expanding that loving-kindness to pervade them all. If it does not arise just by extending it, again cultivate loving-kindness for your present mother exactly as before. Then, the loving-kindness that arose for your mother, expand it further and further, and cultivate it towards all sentient beings as vast as space.

བཞི་པ་བྱམས་པའི་བྱེད་ལས་ནི། མི་མཐུན་པའི་རྐྱེན་དང་བར་ཚོད་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་
བར་བྱེད་པ་བྱམས་པའི་བྱེད་ལས། མཐར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་བདུད་སྡེའི་སྟོབས་ཐམས་
ཅད་ཕམ་པར་བྱེད་པ་བྱམས་པའི་བྱེད་ལས་སོ། །

Fourth, the function of loving-kindness: The function of loving-kindness is to prevent all unfavorable conditions and obstacles from arising. Ultimately, even after attaining buddhahood, the function of loving-kindness is to defeat all the forces of the hordes of *māras*.

2. Compassion

གཉིས་པ་སྣོད་རྗེ་ནི། བདག་དང་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་བར་བྱེད་པའི་དགུ། གཞོད་
པར་བྱེད་པའི་བགོགས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པས་གཙོ་བྱས་
པའི་མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྣོད་རྗེ་སྣོད་དུ་བསྐྱོམ་སྟེ།
སྣོད་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཚོས་གཅིག་དང་
ལྷན་ན། དེའི་ལག་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཆིས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་གཅིག་
པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་སྣོད་རྗེ་ཆེན་པོ་འོ། །

Second, compassion: Cultivate, thinking, “How pitiable are all mother sentient beings, as vast as space, especially the enemies who hate me and all of us, the obstructors who harm us, and those who create obstacles to liberation and all-knowingness.” From the *White Lotus of Compassion*

Sūtra:

If a bodhisattva, a great being, possesses one quality, all the qualities of a buddha will be in their hands. What is that one quality? It is great compassion.

ཅེས་གསུངས་པས། མ་རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་གྱིང་། བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་སྐྱུག་
བསུལ་གྱི་རྒྱ་ལ་གནས། འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོད། དེ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ལ་རྫོངས། བཤེས་གཉེན་
དམ་པས་མ་ཟིན་པ་འབྲིད་མཁན་མེད་པའི་དམུས་ལོང་ལྟ་བུའི་མ་འདི་རྣམས་སྦྱིང་རེ་རྗེ་
སྦྱོམ་དུ་མཚིམ་འབྲུགས་ཅིང་བ་སྐྱེ་ལྡང་བ་ཡིད་དང་འདྲེས་པར་བསྐྱོམ་མོ། །

Therefore, cultivate this until tears stream down, your hair stands on end, and your mind is overcome with the thought:

How pitiable are these mothers, sinking in the ocean of *samsāra*. Though they desire happiness, they engage in the causes of suffering and experience its results. They are ignorant of the methods to abandon it. Not being cared for by a sublime spiritual friend, they are like blind people without a guide.

3. Bodhicitta

གསུམ་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གཉིས་ཏེ། །སློན་པ་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་དང། །འཇུག་པ་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལོ། །

Third, bodhicitta has two parts: aspiration
bodhicitta and action bodhicitta.

དང་པོ་ནི། བདག་དང་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་བར་བྱེད་པའི་དགའ། གནོད་པར་བྱེད་
པའི་བགོགས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་
བྱེད་པའི་ནག་པོའི་ཕྱོགས་བདུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྐྱབ་པ་དང། ས་
མས་གཅོལ་བྱས་པའི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། འཁོར་བ་སྐྱབ་
བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་སྐྱོལ་བ་དང། ཉེན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་
ལས་མ་གྲོལ་བ་རྣམས་གྲོལ་བ་དང། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་
དབྱུགས་མ་ལྷུང་བ་རྣམས་དབྱུགས་དལྷུང་བ་དང། ཡོངས་སུ་སྐྱེད་པའི་ལས་མ་འདས་པ་
རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་སྐྱེད་པའི་ལས་མ་འདས་པར་བྱའོ། །སྐྱབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
བྱ་སྟེ།

First, for aspiration bodhicitta, generate the
thought:

I will overcome the *maṇḍala* of the dark
forces of *māras* and the opposing forces—
the enemies who hate me and all of us, the
obstructors who harm us, and those who
create obstacles to accomplishing the
wisdom of liberation and omniscience. For

the sake of all mother sentient beings as vast as space, I will liberate those not liberated from the ocean of samsaric suffering, I will free those not freed from the bondage of afflictive emotions, I will give relief to those who have not found relief from the vehicles of the *śrāvakas* and *pratyekabuddhas*, and I will lead to the complete nirvana of the *mahāyāna* those who have not passed beyond sorrow.

སྲོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་གྱུར་ན་སྐྱེད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་
 བསྐྱམས་པའི་ཉམས་ཐག་རྣམས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བཟོད་བྱ་ཞིང། །འཇིག་
 ཅེན་ལྷ་མིར་བཅས་པའི་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་དང། བྱམས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚེས་གཅིག་དང་ལྡན་ན། རན་སོང་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཞིང་སྲིག་པའི་
 གོགས་པོའི་ལག་དུ་མི་འགོ་ལ། ལྷུང་དུ་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་
 དུ་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་སྟེ། ཚེས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་
 ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །ཞེས་པས་ནན་ཆགས་ཤིན་དུ་ཆེ་བར་བྱའོ།

From the *Bodhicaryāvatāra*:

The moment that bodhicitta has been
 generated,
 Those who were weary, bound in *samsāra*'s
 prison,

Are called the children of the victorious
ones,
And become worthy of homage by the
world, with its gods and humans.

And from the *Sūtra Requested by Maitreya*:

If a bodhisattva possesses one quality, they
will abandon all lower realms, will not fall
into the hands of evil companions, and will
swiftly and perfectly awaken to unexcelled,
complete awakening. What is that one
quality? It is bodhicitta, the perfectly
sublime, superior intention.

Therefore, apply yourself with great intensity.

གཉིས་པ་འཇུག་པ་བྱང་ཚུབ་ཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཡིན་ཏུ་ཡང་གལ་ཆེ་སྟེ། སྦྱོང་
འཇུག་ལས། བྱང་ཚུབ་སྦྱོན་པའི་སེམས་ལས་ནི། །འཁོར་ཚེ་འབྲས་བུ་ཆེར་འབྱུང་ཡང་། །
ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་སེམས་བཞིན་དུ། །བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་འབྱུང་བ་མིན། །ཞེས་
པས་བྱང་ཚུབ་སྦྱིང་པོ་ལ་མཆིས་གྱི་བར་དུ་ལྷུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་ཞིང་།
ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དང་། དེང་ནས་སངས་ཉིམ་དུ་ཅོམ་གྱི་བར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་
རྗེས་བྱང་འཇུག་གི་ལམ་ཟབ་མོ་འདི་ཉམས་སྲུབ་སྐྱེད་བར་བྱའོ། །སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱ།

Then, generating action bodhicitta is also
extremely important. From the *Bodhicaryāvatāra*:

From aspiration bodhicitta,
 Although great results arise while in
saṃsāra,
 It is not like the mind of action bodhicitta,
 From which merit arises in a continuous
 stream.

Therefore, one should think:

Until I reach the heart of awakening, I will
 apply my body, speech, and mind to virtue.
 For as long as I live, and from now until
 this time tomorrow, I will take into my own
 experience this *mahāyāna* profound path of
 the union of the creation and completion
 stages.

དེའི་ཡོན་ཏན་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གས། །བག་མེད་གྱུར་
 །ཀྱང་བསོད་ནམས་ལུགས། །རྒྱན་མི་འཆད་པ་དུ་མ་ཞིག་ །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་
 འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

Its benefit is described in the *Bodhicaryāvatāra*:

From that moment on, even when one is
 asleep
 Or becomes heedless, a great force of
 merit,

An uninterrupted stream
Equal to space, will continuously arise.

དེ་ལྟར་བྱམས་སྦྱིང་ཇི་ལྟར་ཀྱི་སེམས་གསལ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་ཡོན་
ཏན་དཔག་དུ་མེད་དེ། དཔལ་ལྷན་པག་མོ་གྲུ་པའི་ཞལ་ནས། བྱམས་པའི་རྒྱ་ལོ་མི་གཙོ་
ཅིང་། །སྦྱིང་ཇི་ལྟར་བ་རབ་བརྒྱན་ཏེ། །བྱང་སེམས་ལྷོན་ཤིང་རབ་རྒྱས་ནས། །ས་བཅུ་ཉི་མེ་
ཏོག་འཕོན་གྲུར་ཏེ། །དོན་གཉིས་འབྲས་བུ་སྦྱིན་མཛད་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
ལོ།།

Thus, it is crucial to focus on these three—loving-kindness, compassion, and bodhicitta—and their benefits are immeasurable. Glorious Pakmodrupa said:

With the river of loving-kindness not being
cut,
And the root of compassion being well-
moistened,
The tree of bodhicitta having extensively
grown,
May the flower of the ten *bhūmis* emerge,
and
Cause the fruit of the two benefits to ripen!

II. The Main Practice

ལྷ །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། །རྗོགས་པའི་རིམ་པ་ལོ། །

Second, the main practice has two parts: the creation stage and the completion stage.

A. The Creation Stage

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་བསྐྱོམ་པ་དང། ལྷ་མ་བསྐྱོམ་པ་འོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འི་
ཞལ་ནས། རང་ལུས་ལྷ་སྐྱའི་རྒྱལ་པོ་ལ། །གཞི་འགྱུར་མེད་ཀྱི་བརྟན་ས་མ་བཟུང་ན། །མ་
མཐའ་འགྲོ་འཁོར་འཁོར་མི་འདུ་བས། །ལུས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ལ་ནན་ཏན་མཛོད། །

The creation stage has two parts: Cultivating the *yidam* deity and cultivating the guru. As our Precious Lord said:

If with one's body, the king of deities'
exalted forms,
The stronghold of the unchanging ground
is not seized,
The retinue of *dākinīs* will not assemble.
Attend earnestly therefore, to this body as
yidam.

1. Cultivating the Yidam Deity

ཅེས་པས་འདི་ལྟར་བསྐྱོམ་བ་བར་བྱ་སྟེ། ཨོ་སྣ་བྱ་མ་ཕྱུག་སམ་རྩམས་བྱ་མ་ཕྱུག་ཉེ་ཉོ།
ཞེས་བརྗོད་པས། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ། གཟུང་འཛོན་གྱི་སྟོང་
པ་སེམས་ཅོམ་དུ་བསམ། ཨོ་ཕུན་ཏྟེན་བཟོ་སྣ་མ་ཕྱུག་ཀོ་ཉེ་ཉོ། ཞེས་བརྗོད་པས་
ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ།

Thus, one should cultivate as follows: By reciting OM SVABHĀVA ŚUDDHĀḤ SARVA DHARMĀḤ SVABHĀVA ŚUDDHO 'HAM, think that all phenomena are by nature completely pristine, the emptiness of apprehended and apprehender, only mind. By reciting OM ŚŪNYATĀ JÑĀNA VAJRA SVABHĀVA ĀTMAKO 'HAM, meditate that all phenomena are emptiness, free from the extremes of conceptual elaborations.

སྟོང་པའི་ངང་ལས་རང་གི་སེམས་རྗེ་ཡིག་གི་རྣམ་པར་ལངས་ཏེ་འོད་འཕྲོས་པས། ཡི་
 ལས་རྒྱུད། རི་ལས་མེ། མི་ལས་རྒྱ། ལོ་ལས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་སྟེང་དུ་སྟེ་ལས་རིན་
 བོ་ཆེ་སྣ་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷན་པོ། དེའི་སྟེང་དུ་པི་ལས་སྣ་ཚོགས་པས། དེའི་སྟེང་དུ་རྗེ་
 ལས་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བར་སྣ་ཚོགས་པསྟེ་སྟེང་དུ། ལྡུ་ལི་ལས་རྒྱ་བ། ཀྲུ་ལི་ལས་ཉི
 མ། དེའི་དབུས་སུ་རྗེ་ཡིག་ལས་འོད་འཕྲོས། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས། བདེ་
 མཚོག་འཁོར་ལོའི་ལྷ་ཚོགས་སུ་བྱས། སྐར་འདུས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་
 སེམས་སུ་ཞུ་རྗེ་ལ་བེམ། ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། སྐད་གཅིག་གིས་བདེ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་
 པར་བསམ།

In the state of emptiness, your own mind arises in the form of the letter HŪM, from which light radiates. From YAḤ comes a maṇḍala of wind, from RAḤ a maṇḍala of fire, from VAḤ a maṇḍala of water, and from LAḤ a maṇḍala of earth. Upon

that, from SUM comes Mount Meru, in nature the four precious substances. Upon that, from PAM comes a variegated lotus. Upon that, from hūṃ comes a variegated vajra, at the hub of which, upon a variegated lotus, from the vowels comes a moon, and from the consonants comes a sun. In the center of that, light radiates from the letter hūṃ, clearing the obscurations of all beings and transforming them into the host of deities of Cakrasaṃvara. The light then gathers back and absorbs into the hūṃ, which melts into bodhicitta. From this complete transformation, in a single instant, you are Cakrasaṃvara.

དེའང་སྐྱུ་མདོག་མཐིང་ནག་ནམ་མཁའ་རི་མ་མེད་པའི་མདོག་ལྟར་དག་ཅིང་གསལ་བ།
 ཞལ་གཅིག་སྐྱུན་གསུམ་དང་ལྗན་པ། མཆེ་བའི་སྐྱུ་གུ་ཅུང་ཟད་གཅིགས་པ། ཞབས་
 གཡོན་བསྐྱུམ་པས་འཛིགས་བྱེད་ནག་པོའི་རྩ་བ་གཡོན་པ་དང་། གཡས་བརྒྱུང་བས་དུས་
 མཚན་མོ་དམར་མོའི་རྩུ་མའི་བར་མནན་པ། ལུག་གཉིས་ཀྱིས་དོ་རྩེ་དང་རྒྱུ་འཛིན་
 བས་ཡུམ་ལ་མཚུངས། སྐྱི་བོར་སྐྱ་ཚོགས་དོ་རྩེ་དང་། རལ་པའི་ཅོད་པན་དར་དབྱེས་
 ཀྱིས་བཅིངས་པའི་སྟོང་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བསུས་མཛེས་པ།

His body is dark blue, pure and luminous like the color of a stainless sky. He has one face and three eyes, with fangs slightly bared. His left leg is bent, pressing on the left ear of black Bhairava, and his

right leg is extended, pressing between the breasts of red Kālarātri. With his two hands, holding a vajra and bell, he embraces the consort. His head is adorned with a variegated vajra and a topknot of matted hair tied with silk ribbons, beautified with a wish-fulfilling jewel.

དབྱུང་གཡོན་དུ་རྒྱ་བ་ཕྱེད་པས་བརྒྱན་པ། དཔལ་བར་དོ་རྗེའི་ཕྱེད་བ་དང་ཐོད་སྐྱམ་ལྲས་
 བརྒྱན་པ། མཐོ་ཚྲོན་པ་ལྷ་བཅུ་མིའི་རྒྱ་མ་ལ་བརྒྱས་པའི་དོ་ཤལ་འཕྱང་བ། བྱག་རྒྱ་རྩལ་
 གིས་བརྒྱན་པ། ལྷག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། སྐྱེག་པ་དཔའ་བ་མི་སྲུག་པ།
 རོད་དང་བྱག་ཤུལ་འཛིགས་སུ་རུང་། ལྷིང་རྗེ་རྩམ་དང་ཞི་བ་སྟེ། གར་དབྱུང་ཉམས་དང་
 ལྷན་བ་ཉིད།

On the left side of his head, he is adorned with a crescent moon. His forehead is adorned with a garland of vajras and five dry skulls. A hanging garland of fifty fresh heads is strung on human intestines. He is adorned with the six *mudrās* and wears a tiger-skin skirt. He possesses the nine dramatic sentiments: graceful, heroic, ugly, laughing, wrathful, terrifying, compassionate, majestic, and peaceful.

དེའི་པང་དུ་ཡུམ་བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་སྐྱ་མདོག་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་མ། ལྷན་གསུམ་

དང་ལྷན་པ། མཚེབ་རྣམ་པར་གཅིག་པས་པ། སྐྱ་གོལ་བ། ཐོད་པ་སྐྱམ་པོ་ལྔ་འི་དབུ་རྒྱན་
 དང་། དུམ་བུ་ལྷ་བཅུ་འདྲའི་དོ་ཤལ་འཕྱང་ཞིང་། ཐོད་པ་དུམ་བུ་འཇོག་པས་ཅན། འོག་པག་
 སིལ་སིལ་གྱི་སྐྱ་དང་ལྷན་པ། ཕྱག་གཉིས་གྱི་གཡས་རྩི་ཚེ་ཕྱ་པ་དང་། གཡོན་ཐོད་
 ལྷག་འཛིན་པས་ཡབ་ལ་འཕྱད་ཅིང་སྟོབ་པ། ཕྱག་རྒྱ་ལྷམ་བརྒྱན་པ། གཅེར་བུ་ཡབ་དང་
 གཉིས་སུ་མེད་པར་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའོ། །

In his embrace is the consort, Bhagavatī, red in color with one face and three eyes, her fangs fully bared. Her hair is loose. She wears a crown of five dry skulls and a hanging garland of fifty bone ornaments, and a girdle of bone ornaments. From below comes the tinkling sound of bells. With her two hands, the right holds a five-pronged vajra and the left holds a skull-cup of blood, with which she embraces and offers to the father. She is adorned with the five *mudrās*, naked, and in inseparable union with the father.

དེའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟར་དང་འབར་བའི་ཕྱག་རྒྱས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བདེ་
 མཚོག་འཁོར་ལོའི་ལྷ་ཚོགས་སྤྱན་དྲངས། ཕྱི་ནང་གི་མཚོད་པས་མཚོད་ནས། རྩི་རྩྭ་བོ་
 རྟོ་ ཞེས་བརྗོད་པས། དགུག་གཞུག་བཅིང་མཉེས་རོ་མཉམ་པར་བྱས་ལ། སྤྱི་བོར་ཚོ།
 མགྲིན་པར་ལྷུང་ ཐུགས་ཀར་རྩྭ་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྟུན་པས།

From the light rays and blazing *mudrās* of the *hūṃ* at his heart, the host of deities of the

Cakrasaṃvara maṇḍala are invited from their natural abodes. Having made outer and inner offerings, recite JAḤ HŪM BAM HOḤ, thereby hooking, drawing in, binding, and pleasing them, making them of one taste. Bless your crown with OM, your throat with ĀḤ, and your heart with HŪM.

ཡང་རྫོལ་ས་འོད་འཕྲོས་རིགས་ལྔ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྐྱེན་དངས། རང་གི་མཚོད་པས་
 མཚོད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་དུ་གསོལ།
 ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཨོྲོ་སར་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་ཨ་ལྷ་ཤེ་ཀ་ཏ་ས་མ་ཡེ་རྫོལ། ཨོྲོ་སར་ཏ་ལྷ་
 ག་ཏ་ཨ་ལྷ་ཤེ་ཀ་ཏ་ས་མ་ཡེ་རྫོལ། ཞེས་དབང་བསྐྱར་ལུས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་
 རྩིས་གང་། རྩུག་གསལ་ཡས་བཏན། སྤྱི་ལོར་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་གང་བ།

Again, from the HŪM, light radiates, inviting the Five Families with their retinues. Having made inner offerings, pray: “May all you *tathāgatas* bestow the empowerment.” Having prayed thus, they bestow empowerment with: “OM SARVA TATHĀGATA ABHIṢEKATA SAMAYE ŚRĪYE HŪM.” Your entire body is filled with the elixir of wisdom. The excess water stabilizes on top of your head, and Akṣobhya seals your crown.

དེ་ལྟ་བུའི་ལྷ་དེ་ཡང་ནམ་མཁའི་རི་མོ་ལྷ་ར་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་། གསལ་ལ་འཛིན་
 པ་མེད་པར་སྐྱོམ་སྟེ། ལ་དོག་མ་འདྲེས་པ་ནམ་མཁའི་འཇའ་ལྷ་བུ། རྣམ་པ་གསལ་བ་མེ་
 རོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྷ་བུ། སྣང་བར་ལྱབ་ཚུའི་ཟླ་བ་ལྷ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་དཔེའི་གཙོ་
 བོ་གསུམ་མམ་བཅུ་གཉིས་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་། སྐྱོབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་ནས།
 འོང་སྟོང་ཚུད་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་མེད། །ཤ་དང་རུས་པ་ཁྲག་མེད་ཅིང་། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་འཇའ་
 ཚོན་ལྟར། །ཚུད་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་སྟོན་པར་མཛད། །

This deity is like a drawing in the sky—appearing yet without inherent nature. Cultivate it as clear yet without grasping. Its colors are distinct, like a rainbow in the sky. Its form is clear, like a reflection in a mirror. Its appearance is pervasive, like the moon's reflection in water. It should be known through these three main similes, or the twelve. As the master Nāgārjuna said:

Your body is not a hollow void,
 Yet it is without flesh, bone, and blood.
 Like a rainbow in the sky,
 You manifest your form.

ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་ར་ལས། གང་ཞིག་ང་ཡི་སྐྱུ་བསྐྱོམ་པ། །གལ་ཏེ་སྐྱུ་མའི་
 གཟུགས་ཀྱིས་སམ། །གང་ཞིག་མི་ལམ་འདྲ་བར་ནི། །ཤིན་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་ལྷུང་པས།
 །མངོན་སུམ་དུ་ནི་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཅེས་དང་། དཔལ་པག་མོ་གྲུ་པའི་ཞལ་ནས།
 །འཇའ་ཚོན་ལྷ་བུའི་ལྷ་སྐྱབ་སྐྱོམ། །དགོས་པ་ཐ་མལ་ཞེན་པ་སྟོང་། །ཞེས་གསུངས་པས།

ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་སྐྱེས་སྐྱེས་འཛིན་པ་མེད་པ་ལ་ཚེ་གཅིག་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

And from the *Guhyasamāja Tantra*:

Whoever cultivates my form,
Whether as a magical illusion
Or as being like a dream—
By cultivating in this way intensely,
They will come to see it directly.

And Glorious Pakmodrupa said:

Cultivate the deity's form, which is like a
rainbow;
The purpose is to abandon clinging to
ordinariness.

Therefore, one should single-mindedly cultivate
the *yidam* deity as the union of appearance and
emptiness, without grasping.

སྐྱེས་སྐྱེས་གསལ། ཨོྲཱི་ཏི་ཏི་ཏི་ཏྟི་ཏྟི་མཎེ། ཡམ་གྱི་སྐྱེས་པོའོ། །ཨོྲཱི་བརྒྱ་བེ་རོ་ཙ་མྱི་ཡེ་ཏྟི་ཏྟི་མཎེ།
ཡམ་གྱི་སྐྱེས་པོའོ། །

The accomplishment mantras are: OM HRĪḤ HA
HA HŪḤ HŪḤ PHAṬ *the heart mantra of the father* and
OM VAJRA VAIROCANĪYE HŪḤ HŪḤ PHAṬ *the heart
mantra of the mother*.

2. Cultivating the Guru

གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའལ་ནས། སྐྱེ་བ་སྐྱུ་བཞིའི་གངས་རི་ལ། །
མོས་གུས་ཀྱི་ཉིམ་མ་ཤར་ན། །བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཚུ་རྒྱུན་མི་འབྱུང་བས། །སེམས་མོས་གུས་
འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད། །

Second is cultivating the guru. As our Precious Lord said:

If on the guru, the snow mountain of the
four *kāyas*,
The sun of devotion fails to shine,
The river of blessings will not flow.
Attend earnestly therefore, to this mind of
devotion.

ཅེས་པ་འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱུལ་པའི་སྐྱར་བསྐྱབ་པ། ལོངས་སྤོད་ཚོགས་པའི་སྐྱར་བསྐྱབ་
པ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱར་བསྐྱབ་པའོ། །

This has three parts: accomplishing the guru as *nirmānakāya*, accomplishing the guru as *sambhogakāya*, and accomplishing the guru as *dharmakāya*.

a. Accomplishing the Guru as *Nirmānakāya*

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་སྤྱི་བོར། སེང་གོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་ཁྲི་
སྤོང་སྐྱ་ཚོགས་པ་དུ་སྐྱེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤོང་དུ་རང་གི་ཚ་བའི་སྐྱ་ཉིད་བསྐྱན་པའི་
བདག་པོ། སྐྱ་མདོག་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་ཞབས་རྗེ་རྗེ་སྤྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། ལུག་

གཉིས་མཉམ་གཞག་དང་ས་མཛོན། ན་བཟའ་གྲུང་ཀྱུ་ལ་རའི་མདོག་ལྷར་དམར་
 སེར་ཚོས་གོས་རྣམ་གསུང་ལྡན་པ། དབུའི་གཙུག་ཉོར་ལྷ་རམི་མཛོན་པ། མཚན་དང་དཔེ་
 བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། འོད་དང་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འཕྲོ་བར་བཞུགས་པ་ལ། ཙུ་
 བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དང་སངས་རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་
 བསྐོར་ནས་བཞུགས་པར་བསམ་ལ།

First: Above the crown of your head—yourself visualized as the *yidam*—upon a throne supported by eight lions, on a multicolored lotus and moon disc, sits your own root guru, Lord of the Teachings. His body is the color of refined gold, and he sits in the vajra posture. His two hands are in the gesture of meditative equipoise and the earth-touching *mudrā*. He wears the three saffron-colored Dharma robes, the color of saffron and kuśa grass. His *uṣṇīṣa* is invisible. He is adorned with the major and minor marks of a buddha and radiates immeasurable light and light rays. Imagine him seated there, surrounded by the root and lineage gurus, buddhas, bodhisattvas, and the hosts of *yidam* deities.

ཕྱག་བྱ་བ་དང་། ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་མཚན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟའ་པོའི་མཚན་སྤྲིན་གྱིས་
 ཡང་དག་པར་མཚན་ལ། སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་སོགས་བདུན་རྣམ་དག་བྱ། མཇུག་འབུལ་

ཞིང་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་གདབ་སྟེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་
 ཐུགས་མཉམ་པ་ཉིད་ལྷན་གྲུབ་རྒྱན་ཆད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་དུ་གྱུར་པས། བདག་
 དང་ལམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྣམ་
 བར་དག་ནས། ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དང་དབྱེར་མེད་པར་མཛད་གསོལ་།
 ཞེས་གསོལ་བ་དུབ་དུབ་ཀྱི་བར་དུ་བརྒྱ་ཙམ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་བཏབ་པས། ལྷ་མའི་
 སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དང་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མེད་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ རང་ཚེ་
 གཅིག་ཏུ་བཞག་གོ།

Pay homage, and with clouds of Samantabhadra's offerings, make perfect outer, inner, and secret offerings. Perform the Seven-Branched Prayer, including confessing misdeeds. Offer *mandala* and pray fervently:

You who are the treasure of qualities, the spontaneously present and unceasing evenness of the exalted body, speech, and mind of all buddhas of the three times, please purify the ordinary body, speech, and mind of myself and all sentient beings of the three realms, and make them inseparable from our Precious Guru's exalted body, speech, and mind!

Recite this prayer with fervor a hundred, a

thousand, or more times. Then, rest single-mindedly in the state where the guru's exalted body, speech, and mind have become inseparable from your own body, speech, and mind.

དེནྲི་ལྷ་མ་སྤྱུལ་པའི་སྐྱུར་བསྐྱབ་པ་སྟེ། དཔལ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཞལ་ནས། ཚུ་བའི་ལྷ་མ་
 བཙུག་ལྷན་བསྟན་པའི་གཙོ། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང། །
 རྒྱུད་པའི་ཚོགས་བཅས་མཁའ་ལ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། །སེང་གོ་པུ་ཉི་མ་ལྷ་བའི་གདན། །
 སངས་རྒྱས་རྡོ་པའི་རྣམ་པར་བཞུགས་པར་བསྐྱོམ། །བདུན་པོ་དག་བྱ་ལུས་དང་ལོངས་
 སྤྱོད་དབུལ། །བདག་ཉིད་རྣམ་དག་དབྱེར་མེད་གསོལ་བ་གདབ། །རྣམ་གསུམ་སྤྱབས་
 འགོ་གུས་པས་གསང་སྲུགས་བརྗོད། །འཛིན་པ་གསུམ་གྲུབ་དབྱེར་མེད་རྒྱུར་པར་བསམ།
 །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ།།

This is accomplishing the guru as *nirmāṇakāya*.
 Glorious Pakmodrupa said:

Invite into the sky the root guru—the
 Bhagavān, Lord of the Teachings—
 Along with the buddhas and bodhisattvas of
 the three times,
 And the assembly of the lineage masters.
 Visualize them seated on a throne of a lion,
 lotus, sun, and moon,
 In the playful manifestation of a buddha.
 Perform the pure Seven Branches and offer

your body and possessions.

Pray to become purely inseparable from them.

With devotion, go for refuge in the three aspects and recite the secret mantras. Contemplate becoming inseparable, free from the three concepts.

b. Accomplishing the Guru as Sambhogakāya

གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྗེ་གསུམ་པའི་སྐྱུར་བསྐྱབ་པ་ནི། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་ལྷ་ཚོགས་གོང་
དུ་དམིགས་པ་དེ་དག་རང་། ཉིད་ལ་ཐེམ་པས། སླིང་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉླེ་བར་ཉིམ་དང་
ཟླ་བའི་གདན་ལ། ལྷ་མ་ཉིད་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་རོ་བོ་འམ། རླུག་པ་རྗེ་
འཆང་ལྷ་བུ་སྐྱེ་ལ་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྣང་ཞིང་། ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་ཀྱིས་
པ། འོད་དང་ཟེར་གྱི་ཚོགས་དང་ལྷན་པར་བསྐྱོམ།

Second, accomplishing the guru as *sambhogakāya*:
The assembly of deities visualized in the space in front dissolves into you. At the center of an eight-petaled lotus at your heart, on a sun and moon seat, visualize the guru himself in the essence of Buddha Vairocana, or the sixth, Vajradhara. Cultivate all buddha-fields appearing in his exalted body, that his exalted body pervades all buddha-fields, and that he possesses a host of light rays.

དེའི་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་ལ་སླེ་མ་བརྒྱན་པའི་གསང་མཚན་བསྐྱེས་པས།
 སྐྱུ་གསུང་བྲགས་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྐྱུངས།
 སླེ་མའི་སྐྱུ་གསུང་བྲགས་སུ་གྱུར་པས། འོད་ཟེར་དེ་དག་ཚུར་འདུས། སླེ་མའི་གནས་
 གསུམ་དུ་བྲིས། ཁམས་གསུམ་དེ་དག་འོད་གྱིས་གང་པར་དམིགས་ལ་བསྐྱེས་པ་བྱའོ། །

Place the three syllables at his three places and
 recite the secret names of the lineage gurus. From
 his exalted body, speech, and mind, light rays
 emanate, clearing the obscurations of the sentient
 beings of the three realms. They transform into
 the guru's exalted body, speech, and mind. Those
 light rays then gather back and dissolve into the
 guru's three places. Visualize the three realms
 being filled with light and do the recitation.

དེ་ནི་འོངས་སྐོད་ཚོགས་པའི་སྐྱུར་བསྐྱབ་པའོ། །དེ་ཡང་དཔལ་པ་མོ་གྲུ་པའི་ཞལ་ནས། །
 དེ་ནས་ནམ་མཁར་སྐུལ་པའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས། །བདག་ཉིད་ལ་བེམ་ཡི་དམ་སྐྱུར་གྱུར་ཏེ།
 །བྲགས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཚུ་སྐྱེས་རྣམ་རྒྱས་ཤིང་། །ཉིམ་སློབ་པོལ་བའི་གདན་སྟེང་དུ། །
 ཡིད་བཞེན་ཙོར་བུ་སློབ་པ་དམ་པའི་སྐྱུ། །རྣམ་པར་སྐྱང་མཚན་འོད་ཟེར་རབ་འབར་བ། །དེ་
 ཉིད་གནས་གསུམ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་སྟེང་། །སྐྱུ་གསུང་བྲགས་གྱི་དེ་ཉིད་གསུམ་བཀོད་ལ། །
 འབྲུ་གསུམ་ལས་བྱུང་བཅག་མེད་འོད་ཟེར་གྱིས། །ཁམས་གསུམ་རྣམ་དག་དབྱེར་མེད་སྐྱུ་
 ཐོབ་ནས། །དེ་ཉིད་ལ་བེམ་འོད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ། འབྲུལ་ཉིང་འཛིན་བསྐྱུལ་བྱེད་གསང་
 སྐྱེས་བཟོད། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ།།

This is accomplishing the guru as *sambhogakāya*.

Glorious Pakmodrupa also said:

Then, the assembly of deities emanated in
the sky

Dissolves into you, and you become the
form of the *yidam*.

In the *maṇḍala* of your heart, upon a fully
blossomed lotus

And a playful seat of sun and moon,
Appears the form of the sublime guru, a
wish-fulfilling jewel.

He is Vairocana, blazing with brilliant light
rays.

At his three places, upon lotuses,
Are arranged the three essences of exalted
body, speech, and mind.

From these three syllables, undefiled light
rays

Completely purify the three realms, and you
attain the inseparable *kāya*.

The lights then dissolve back into that, a
maṇḍala of light.

Then, recite the secret mantra that invokes
the *samādhi* of inseparability.

c. Accomplishing the Guru as Dharmakāya

གསུམ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུར་སྐྱུབ་པ་ནི། དེཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་སེམས་མ་བཅོས་པར་བཞག་སྟེ།
སྤྱིའི་སྐྱུང་བ་ལ་བཟོ་མི་བྱ། རང་སེམས་ཉིད་ལ་ལས་མི་བཅོལ། སྒོམ་དུ་འཛོལ་བའི་སྤྱིའི་རྗེ་
མ་བཞིག་ལ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རང་ལུགས་སུ་སྒྲོན་ལ་བཞག །

Third, accomplishing the guru as *dharmakāya*:
Within that very state, leave the mind unaltered.
Do not manipulate outer appearances. Do not
contrive the inner mind itself. Destroy the stain of
the intellect that grasps at meditation. Let body,
speech, and mind relax into their natural state.

གདོད་ནས་གནས་པའི་སེམས་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་འོད་གསལ་བ་ཕྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་
ཉིད་འགག་མེད་དུ་ཤར་བའི་སྒྲ་མར་འཛོལ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གཉིས་ཚུལ་ཚུབཞག་པ་
དང་མར་ལ་མར་བཞག་པ་བཞིན་དབྱེར་མེད་དུ་གྲོལ་བས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གང་
དུ་འངང་མི་གནས་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཚོས་སྐྱུ། འགག་པ་མེད་པ་ལ་འོངས་སྐྱུ། གནས་པ་
མེད་པ་སྐྱུལ་སྐྱུ། དབྱེར་མེད་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་སྒྲ་མ་དམ་པ་དེ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དེཉིད་
ཡིན་པས། དེཉིད་མ་ཡེངས་པར་སྐྱུབ་པ་ནི་ཚོས་སྐྱུར་བ་སྐྱུབ་པ་སྟེ།

The primordially abiding mind itself—utterly
pure, luminous *mahāmudrā*—and the
consciousness that apprehends the guru, which
arises unceasingly from that, are liberated
inseparably, like water poured into water or
butter mixed with butter. Thus, body, speech, and

mind do not abide anywhere. Non-arising is *dharmakāya*; non-ceasing is *sambhogakāya*; non-abiding is *nirmāṇakāya*. Their inseparability is *svābhāvīkākāya*. The sublime guru is the very nature of one's own mind. To accomplish this very nature without distraction is to accomplish *dharmakāya*.

དཔལ་ཕག་མོ་སྲུ་པའི་ཞལ་ནས། རོན་དམ་སློ་འདས་སེམས་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ། །ག་དོད་
 རས་རྣམ་དག་མ་སྐྱེས་འདུས་མ་བྱས། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལྷན་སྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད། །
 སློར་བྱར་རྩོག་པའི་རྗེ་མས་མ་བསྐྱད་ཅིང་། །མི་རྩོག་ཟག་མེད་བདེ་ཆེན་ཞི་བའི་ངང་། །
 བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་བྱེད་རྩོལ་བ་རྣམས་སྤངས་ཏེ། །འབྲལ་མེད་ཆེན་པོར་མ་བཅོས་ལྷུག་པར་
 བཞག། །བརྗོད་བྲལ་སློ་འདས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། །སྐྱུ་གསུམ་དབྱེར་མེད་སྤྲོ་མ་དམ་པ་སྟེ།
 །དེས་ནི་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་ཞིང་། །དཔག་མེད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་བདག་
 ཉིད་ཀྱིས། །སྐྱུ་བ་མཚོག་སླ་ན་མེད་པར་རྒྱལ་བས་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་
 ཅིང་།

Glorious Pakmodrupa said:
 The ultimate, intellect-transcending mind-
 itself is *dharmakāya*—
 Primordially pure, birthless, and
 uncompounded;
 Its nature is luminous, spontaneously
 present suchness.

Unspoiled by the stains of adventitious
 thoughts,
 It is a state of non-conceptuality, undefiled
 great bliss, and peace.
 Having abandoned the effort of ‘object of
 meditation’ and ‘meditator,’
 One rests loosely and uncontrived in the
 great inseparability.
 This inexpressible, intellect-transcending
mahāmudrā
 Is the sublime guru, the indivisible three
kāyas.
 By it, one is victorious over *māras* and
 afflictive emotions,
 And with its nature, an ocean of
 immeasurable qualities,
 The victorious ones have explained it as the
 supreme, unsurpassed accomplishment.

ཨ་ཏི་བཀོད་པའི་རྒྱད་ལས། རིན་དང་ལྡན་པའི་སྤྲོ་མ་དེ། །སྤྱི་བོའི་གཙུག་གམ་ལག་པའི་
 མ་ཐེལ། །སྤྱི་བོའི་དབུས་སུ་སྤྱུས་བསྐྱོམ་པ། །སངས་རྒྱུ་སྟོང་གི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་། །གང་
 ཟག་དེ་ཡིས་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པས། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད་
 པ་རྩ་བའི་སྤྲོ་མ་ཡིན་པས། །དེའི་སྐྱེ་གསུང་བླགས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་ཞིང་།
 ཅི་གསུང་ཚད་མར་འཛིན་པ་གཅིག་གལ་ཆེ་སྟེ།

From the *Ati Kōda Tantra*:

That guru who is endowed with kindness—
Whoever cultivates him
At the crown of their head, the palm of
their hand,
Or in the center of their heart,
That individual will come to possess
Even the qualities of a thousand buddhas.

Therefore, since it is the root guru who gives rise to all exalted qualities, it is crucial to see the actions of his exalted body, speech, and mind as exalted qualities, and to hold whatever he says as valid and authoritative.

དགུམ་རྫོང་ལས། གཞན་གྱི་བརྗོད་མིན་ལྟོན་ཅིག་སྐྱེས། །གང་དུ་ཡང་ནི་མི་རྟེན་དེ། །སློམ་མི་
དུས་ཐབས་བརྟེན་པ་དང་། །བདག་གིས་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་དང་། དམ་
ཚོག་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ལས། །རྗོགས་པའི་རིམ་པ་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་ནི། །འདུ་འཛིན་གཡེང་
བ་སྤངས་ནས་བསྐྱོམས་པ་བས། །སློམ་རང་སེམས་དགྱིལ་དུ་དར་གཅིག་ཅོམ། །འབྲུམ་
ཕྱག་ཉི་ཤུའི་ཆར་ཡང་མི་ཤོད་དོ། །ཞེས་དང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ། །སློབ་དཔོན་
སྤིང་གར་རབ་བསྐྱོམས་ན། །བྱང་རྒྱལ་འདི་ཡིས་ཐོབ་འགྱུར་ཞིང་། །དོམ་ཚར་ཆེན་པོའི་
དངོས་གྲུབ་ཡིན། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་སོ།།

From the *Hevajra Tantra*:

The coemergent cannot be expressed by
others,
And cannot be found anywhere at all.
It is to be known by relying on the guru's
skillful means and the right time,
And through one's own merit.

And from the *Samaya Arrangement Tantra*:
Compared to cultivating the completion
stage for an aeon
While having abandoned hustle, bustle, and
distraction,
Cultivating the guru in the center of your
mind for just a single instant
Does not compare to even a fraction of two
million times.

And from the Glorious *Guhyasamāja*:
If you cultivate intensely on the master at
your heart,
By this, awakening will be attained;
It is the *siddhi* of great wonder.
The exalted body, speech, and mind will be
accomplished.

B. The Completion Stage

གཉིས་པ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ནི། ཚོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སེམས་ཉིད་ཀྱི་ནམ་
མཁའ་ཡངས་པ་ལ། །ནམ་རྩོག་གི་སྤྲིན་ཚོགས་མ་དངས་ན། མཁའུན་གཉིས་ཀྱི་གཟའ་
སྐར་མི་བཀྲ་བས། །སེམས་མི་རྩོག་འདིལ་ནན་ཉན་མཛོད། །

Then is the completion stage. As the Dharma Lord,
our Precious Guru said:

If within the sky-like expanse of mind-as-
such,
The accumulated clouds of
conceptualizations have not dispersed,
The planets and stars of twofold knowledge
will not shine.
Attend earnestly therefore, to this non-
conceptual mind.

ཅེས་གསུངས་པ་ལ་གཉིས། མཉམ་བཞག་དང། རྗེས་ཟ་བོ། །

This has two parts: meditative equipoise and post-
meditative equipoise.

1. Meditative Equipoise

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉིད་ངེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་དང། དེའི་དོན་ངོ་སྤྲོད་པ་ལོ། །

Meditative equipoise has two parts: cultivating
samādhi and introducing the meaning.

a. Cultivating Samādhi

དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་མ་ཅན་དང་། མཚན་མ་མེད་པའོ། །

Cultivating *samādhi* has two parts: with signs and without signs.

(i) With Signs

དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་ནས། རང་སེམས་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ། །སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །དབུགས་སྟོང་རྩལ་པ་མ་ཡིན་
ཞིང་། །སྐྱུན་ཆེ་བཅུམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་བ་མ་ཡིན་སྐྱུར་བ་མིན། །གསུང་བ་མ་ཡིན་མི་
གསུང་མིན། །བྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། །ནང་དུ་སེམས་ལ་མི་རྟོག་གོ། །ཅེས་
གསུངས་པས།

First, as Master Nāgārjuna said:

One’s own mind is primordially birthless,
The very nature of emptiness.
The yogi who cultivates this nature
Neither exhaling nor inhaling the breath,
Nor opening or closing the eyes.
Does not bend backward nor stoop forward,
Is not speaking, nor is not-speaking.
Does not engage with external objects,
And does not conceptualize the mind
within.

རྣམ་སྐྱུང་གི་ཚེས་བདུན་དང་ལྔ་ན་པའི་ལུས་གནད་ལེགས་པར་བཅའ། དེ་ནས་གོང་དུ་

བསྟན་པ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད། ལུས་ཡི་དམ་དུ་གསལ་ལ་གདབ། ལྷ་མ་
 བསྐྱོམ། མཚོན་པས་མཚོན། གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས་རང་གི་སྣིང་གར་ཐིག་ལེ་སྟོན་པོ་
 ཡུངས་འབྲུ་ཅམ་འོད་དང་བཅས་པ་ལ་ཕྱེ་གཅིག་དུ་མ་ཡིངས་པར་གཏང་ནས་བསྐྱོམ་པར་
 བྱེད། །

Properly assume the physical posture with the seven points of Vairocana. Then, as instructed above, take refuge and generate bodhicitta. Visualize your body as the *yidam*. Cultivate the guru. Make offerings and pray. Then, at your heart center, single-mindedly and without distraction, focus on a blue *bindu* the size of a mustard seed, endowed with light, and cultivate that.

དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་བཟང་བའི་དུས་སུ་རང་ལུགས་སུ་ལྷོད་སྟོན་ལ་དམིགས་པ་
 མི་འཛིན་པར་རྩུང་ཞིག་ངལ་གསོ། ཡང་སེམས་སྣིང་གའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཅེན་ནེ་གཏང་ལ་
 བསྐྱོམ་པར་བྱེད། །དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅི་འཕྲོས་ཀྱང་། རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་ཐིག་ལེ་དེ་
 ཉིད་ལ་སེམས་གཏོད་པར་བྱ་ཞིང་། ལུན་བཞིར་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱེད། །མཐར་ཐིག་ལེ་དེ་
 ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པར་མ་བཅོས་པའི་ངང་ལ་བཞག་པར་བྱེད། །

When a good state of *samādhi* arises from doing so, relax in the natural state, not holding the object of focus, and rest for a little while. Again, focus your mind intently on the *bindu* at the heart and cultivate it. Whatever thoughts arise, do not

follow them; instead, direct your mind to that very *bindu*. Practice this in four sessions. Finally, let even the *bindu* itself become non-referential, and rest in an unaltered state.

ཡང་སྐྱོར་བ་སྐྱར་བ་ཞིན་བྱས་ལ། ལྷོ་བའི་དབུས་སུ་ཐིག་ལེ་སེར་པོ་ཡུང་འབྲུ་ཅམ་ཞིག་ལ་
 མ་ཡེངས་པར་སྐྱར་ལྟར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཡང་ཤེས་པ་བྱིང་བ་དང་རླུགས་པ་ལ་སོགས་
 བྱུང་ན། མགྲིན་པར་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་འོད་དང་བཅས་པ་ཡུངས་འབྲུ་ཅམ་ལ་མ་ཡེངས་
 པར་སྐྱར་ལྟར་སྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཡང་སྐྱུ་བོའི་དབུས་སུ་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་ཡུངས་འབྲུ་ཅམ་
 འོད་དང་བཅས་པ་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་སྐྱར་བ་ཞིན་མ་ཡེངས་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

Again, perform the preparations as before. At the center of the navel, cultivate as before, without distraction, a yellow *bindu* the size of a mustard seed. Again, if sinking or dullness of mind occurs, cultivate as before, without distraction, a red *bindu* with light, the size of a mustard seed, at the throat. Again, at the center of the crown, cultivate as before, without distraction, a white *bindu* with light, the size of a mustard seed.

དེ་ལྟར་བྱས་པས་སེམས་བྱིར་མི་འཕྲོ་བར་རྟོག་མེད་དུ་གནས་པར་འབྲུང་ཞིང་མཛོན་པར་
 ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་འཆར་ཏེ། འཁོར་ལོ་སྐྱོམ་པ་ལས། ཡིད་ནི་ནང་དུ་རྒྱུད་པ་ཡིས། །ཅི་
 འདོད་པ་ཡི་ལས་རྣམས་འགྲུབ། །ཅེས་སོ། །

By doing so, the mind will not wander outwards but will abide non-conceptually, and clairvoyance and so forth will arise. From the *Cakrasaṃvara Tantra*:

By the mind being brought inside,
Whatever desired activities are
accomplished.

(ii) *Without Signs*

གཉིས་པ་མཚན་མེད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་མཐོ་དམན་གྱི་བསམ་སྒྲོ་སྤངས་ཏེ་ཡིད་ལ་མི་
བྱེད་པར་སྦྱོང་བ། གཉིས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོས་རྒན་པ་མ་ཡིངས་པར་སྦྱོང་བ། གསུམ་
པ་སྒྲོམ་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་མ་ཡིངས་པར་སྦྱོང་ནས་སྦྱོང་བ། དེ་དག་གང་གི་ཡང་ཕྱོགས་སུ་མ་
ལྷུང་བར་སྦྱིམ་ལྟོད་དང་བྲལ་བར་སྦྱོང་བའོ། །

Second, meditation without signs has four parts:
1) abandoning thoughts of high and low and sustaining a state of non-mentation; 2) with great diligence, sustaining a state of undistracted mindfulness; 3) relaxing without distraction in the meaning of non-meditation and sustaining it; and 4) sustaining a state free from tightness and looseness, without falling to any extreme.

དང་པོ་ནི་ལུས་གནད་གོང་ལྟར་བཅས་ལ། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་རྟོག་པ་མི་བྱེད་དེ།
མེད་པར་བསྒྲོམ་ནས་བཅོས་མ། ཡོད་པར་བསྒྲོམ་པ་བཅོས་མ། དབུས་སུ་བསྒྲོམ་ན་

བཅོས་མ། ཅེས་གསུངས་པས། མཐོང་དམན་དང་བཟང་ངན་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་པར་
ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྒྲོང་སྟེ།

First, assume the physical posture as above. Do not think of the past, future, or present. It is said:

To cultivate the mind as non-existent is a fabrication;

To cultivate it as existent is a fabrication;

To cultivate it in the center is a fabrication.

Therefore, sustain a state of non-mentation, unstained by any view of high or low, good or bad.

བཅོས་མའི་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ལྷན་ཀྱང་ཆེན་པོའི་དོན། །འབྲས་བུ་གང་ལའང་
རེ་བར་མ་བྱེད་རྣལ་འབྱོར་པ། ཅེས་དང་། རྗེ་ཉེའོ་པའི་ཞལ་ནས། ལུས་གྱི་བྱ་བ་ཡོངས་
ཐོངས་རྣལ་མར་སྒྲོང་། །དག་གི་སྤྱོད་པ་མང་གྲག་སྒྲོང་བྲག་ཆའོ། །ཡིད་ལ་ཅི་ཡང་
མི་བསམ་ལ་ལྷའི་ཚོས་ལ་ལྟོས། །ཞེས་དང་། མཐོང་དམན་བསམ་སྒོ་མ་བྱས་ན། །དུས་
གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་འཆར། ཅེས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་བཞག་གོ། །

As Great Brahmin Saraha said:

The meaning of *mahāmudrā* is non-mentation.

O yogi, do not hope for any result.

And Lord Tilopa said:

Completely abandon the body's activities;
remain in a natural state.

Do not speak much with your speech; let it
be like an empty echo.

Do not imagine anything with your mind;
look at the dharma that transcends
concepts.

And:

If you do not think thoughts of 'high' and
'low,'

The qualities of the buddhas of the three
times will arise.

Thus, rest without any mentation.

གཉིས་པ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡིངས་པར་སྦྱོང་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་
ཆེན་པོའི་གོ་བ་ཡང་། འཇུག་པ་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ཡིངས་མེད་མ་
ཤེས་ན། །མི་བསྐྱོམ་པ་ལ་བྱ་བ་ཐབས་མེད། །གསུངས་པས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་དོན་དེ་ལ་
བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོས་སེམས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར།
སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡིངས་པར་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་མིག་གཟུགས་ལ་སྟོབ་བ་བཞིན་དུ།
མིག་འབྲས་ལ་བྱུང་དང་། རྗེ་མ་ལ་བྲབ་ལྟོབ་མེད་པར་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །

Second, with great diligence, sustain a state
without distraction for even a moment. And:

The meaning of great diligence
Is an unbroken stream of mindfulness.

And:

If one does not know undistracted
mindfulness,
There is no way to practice non-meditation.

Therefore, with great diligence, in that meaning
of non-mentation, do not follow after virtuous,
non-virtuous, or neutral thoughts. For not even a
moment be distracted. Gaze into the space in
front of you as if looking at a form, without
darting the eyeballs or blinking the eyelashes.
Rest in equipoise.

དེ་རྗེ་ཉི་མེད་པའི་ཞལ་ན། སློ་དམན་སྐྱེ་བོ་དོན་ལ་མི་གནས་ན། །རྣུང་གི་གནད་བརྒྱུད་རིག་པ་
བརྒྱུད་ལ་བོར། །ལྟ་སྟངས་དང་ནི་སེམས་འཛིན་དུ་མ་ཡིས། །རིག་པ་དང་ལ་མི་གནས་
བར་དུ་བརྒྱན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་སྤྱན་མཚམས་རྣམས་སུ་མ་ཡིངས་པའི་
དང་ལ་དལ་གསོ། ཡང་གོང་ལྟར་བསྐོམ་པར་བྱ།

Lord Tilopa said:

If a person of lesser intellect cannot abide
in the ultimate reality,

Hold the vital point of the breath and
gather the essence of awareness.
With various gazes and techniques of
mental focus,
Discipline awareness until it abides in its
own state.

Then, in the breaks between sessions, rest in a
state of non-distraction. Again, cultivate as above.

གསུམ་པ་ནི། སྒོམ་མེད་ཀྱི་དོན་དེ་མ་བཅོས་པར་སྒོད་ནས་སྒྲོང་སྟེ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས།
མ་བཅོས་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་རྒྱ་སྟེ། །བཅོས་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་མི་
འགྲུར། །ཅེས་དང། སྒོམ་མེད་ཀྱི་དོན་དེ་མ་བཅོས་པར་དུས་རྒྱན་དུ་སྒྲོང་དགོས་ཏེ། སྒོམ་
རྒྱ་མེད་ཀྱང་གོམས་རྒྱ་ཡོད། །གོམས་པས་ལྷ་བ་ཀྲོང་དུ་འགྲུར། །ཞེས་གསུངས་པས།

Third, sustain the meaning of non-meditation by
relaxing without contrivance. From *The Mother of
the Victorious Ones*:

The uncontrived is the cause of supreme
awakening;
By the power of fabrication, the noble path
cannot be attained.

And:

Although there is nothing to cultivate,
there is something to become familiar
with.

Through familiarization, the view is
integrated into the vast expanse of your
being.

སེམས་ཀྱི་གཤིས་ལུགས་ཇི་ལྟར་འདུག་པ་ལས་མ་བཅོས་པར་སྐྱོད་ནས་སྐྱོང་བ་སྟེ།
དེ་འང་སེམས་འདི་དངོས་པོ་དང་མཚན་མའམ་ཁ་དོག་དབྱིབས་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་སྐྱོམ་ཏུ་
མེད་ཀྱང་། སྐྱོམ་མེད་དེ་གའི་ངང་ལ་སེམས་གོམས་སུ་བརྟུག་པས་ཉིང་ལེ་འཛིན་བརྟན་
ནས་སྐྱོང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།

Sustain a state of relaxation, uncontrived from the
natural state of the mind. Although this mind
cannot be cultivated as an entity, a characteristic,
a color, or a shape, by accustoming the mind to
that very state of non-meditation, *samādhi*
becomes stable and transforms into an expanse.

སྐྱོབ་དཔོན་གྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། འཇུར་བུས་བཅིངས་པའི་སེམས་ཉིད་འདི། སྐྱོད་
ན་གྲོལ་བ་ཐེ་ཚོམས་མེད། །ཅེས་དང་། ཇི་ཉི་སྐྱི་པའི་ཞལ་ནས། སེམས་ཉིད་ནས་མཁའ་འི་
དགྱིལ་ལྟར་བསམ་པའི་ཡུལ་ལས་འདས། །དེ་ངང་བཏང་བཞག་མེད་པར་སྐྱོད་ལ་ཞོག། །
སེམས་ལ་གཏད་སོ་མེད་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། །དེ་ལ་གོམས་ཤིང་འབྲེས་ན་སྐྱོད་མེད་བྱང་
ཚུབ་འཕོབ། །ཅེས་པས། ཅི་ཡང་མི་བསྐྱོམ་པའི་ངང་ནས་ལུས་སེམས་ཁོང་སྐྱོད་ནས་

བསྐྱོམ་སྟེ། ཤེས་པ་འོག་འགྲུ་ལ་མ་སོང་བར་དྲན་པའི་རྩིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་སྐྱོམ་མོ། །

Great Brahmin Saraha said:

This very nature of mind, bound by
grasping—

If you let it go, there is no doubt it will be
liberated.

And Lord Tilopa said:

The nature of mind, like the center of the
sky, is beyond the domain of thought.
In that state, without placing or leaving,
just let go and rest.

If the mind has no point of focus, that is
mahāmudrā.

By familiarizing and blending with that,
unsurpassable awakening is attained.

Therefore, from within a state of cultivating
nothing, you cultivate by inwardly letting go of
body and mind. You cultivate by ensuring your
awareness does not sink into undercurrent
movements, while being held by the check of
mindfulness.

བཞི་པ་ནི། བསྐྱེམས་སམ་ལྟོད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་སྐྱོད་སྟེ། བྲམ་ཟེས་སྐྱུད་པ་
 འཁལ་བ་བཞིན། །སོ་མ་མ་བཙོས་ལྷག་པར་བཞག། །ཅེས་པས། མཉམ་བཞག་གི་དུས་
 སུ་ཤེས་པ་གྲིམས་ཐལ་ན། དག་སྐྱོར་གནད་དུ་མི་འགོ། རྟོག་པ་མང་དུ་འགོ། སྐྱོད་ཐལ་
 ན། འོག་འགྲུ་སྟེ་གར་གནས་ངོས་མི་ཟེན། དེས་ན་བསྐྱེམ་ལྟོད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་མ་
 ཡིངས་པར་འདིལོ་ན་བཞིན་སྐྱོད་སྟེ། བྱ་བྱེད་རྩོལ་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་རང་སོ་ལོ་
 ཉར་བཞག་པར་བྱའོ། །

Fourth, one sustains a state free from the two extremes of tension and laxity. Since it is said:

Like a *brahmin* spinning thread,
 Rest naturally, uncontrived, and at ease.

During meditative equipoise, if awareness is too tight, your practice will not hit the mark, and many thoughts will arise. If it is too loose, it will slip into undercurrent movements, and you will not recognize where it is abiding. Therefore, sustain this very state, free from the extremes of tightness and looseness, without distraction. Remain in your own natural state, free from all doing, making, effort, and accomplishment.

b. Introducing the Meaning

གཉིས་པ་ངོ་སྟོན་པ་གཉིས་ཏེ། མཉམ་བཞག་ཞི་གནས་ངོ་སྟོན་པ་དང་། རང་རིག་ཕྱག་
 རྒྱ་ཆེན་པོར་ངོ་སྟོན་པ་ལོ། །

Second, introduction has two parts: introducing meditative equipoise *śamatha*, and introducing one's knowing-awareness as *mahāmudrā*.

(i) *Introducing Meditative Equipoise Śamatha*

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་འདས་མ་འོངས་དུས་གསུམ་གྱི་རྟོག་པས་དབེན་པར་བསྐྱོམས་པས། དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཉེབར་ཞི་ནས། བྱིང་རྟོག་སྤྲུགས་གསུམ་གྱིས་མ་གོས་པར་རྟོག་མེད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ་ཞི་གནས་མཉམ་བཞག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དཔལ་ཤ་ཤ་རིས། གཉིས་མེད་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའོ། །ཇི་ལྟར་ཚུལ་ཚུབ་ཞག་ལོ་གཅིག་ལྟར། །ཇི་བཞིན་དེ་བཞིན་གནས་པའི་ཚོ། །དམིགས་འཛིན་ཞེན་པའི་ཡིད་དེར་བ་ཏུ་ཞི། །

First, by having thus cultivated the mind to be free from the conceptual thoughts of the past, future, and present, all grasping at things and characteristics is completely pacified. The state of abiding one-pointedly without concepts, unstained by the three faults of sinking, agitation, and dullness, is called meditative equipoise *śamatha*. Glorious Śavaripa said:

The taste of the great bliss of non-dual
 coemergence—
 Just like water poured into water becomes a
 single taste.
 When one abides in that very state,

The mind of objective grasping and clinging
is completely pacified.

ཞེས་པས་ཞི་གནས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། དགའ་བོ་
སངས་ལ་གནས་ལས། གང་ལ་མཉམ་བཞག་སེམས་མེད་ན། །རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་
སྟེ། །ཟག་པ་རྣམས་ནི་སྤོང་མ་འགྱུར། །ཅེས་དང་། །ཡབ་སྲས་མངའ་བ་ལས། སངས་
རྒྱལ་ཚེས་རྣམས་གང་ལ་ཡང་། །ལམ་གཞན་དག་གིས་མི་མཐོང་སྟེ། །ཞི་གནས་ཡེ་
ཤེས་ཆེ་བོ་ན། །བྱུང་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་། །ཅེས་པས།

Thus, *śamatha* is the basis for generating all
qualities. From the *Sūtra of Nanda's Entry into the
Womb*:

For one who lacks a mind of meditative
equipoise,
There is no pure primordial wisdom,
And the defilements will not be abandoned..

And from the *Sūtra of the Meeting of Father and Son*:

None of the Dharmas of the Buddha
Can be seen by any other way.
But if one attains the great wisdom of
śamatha,
They will certainly and naturally arise.

དེ་ལྟར་བྱའི་མཉམ་བཞག་དེ་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བསྐྱོམ་སྟེ།
 སྲོད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་ལྷ་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་
 འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། །ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙུག་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །འཇིག་རྟེན་
 ཆགས་པ་མེད་ལ་མངོན་དགས་འགྲུབ། ཅེས་སོ། །

Therefore, until stability in such meditative
 equipoise is attained, one must cultivate with
 great diligence. From the *Bodhicaryāvatāra*:

Having understood that afflictive emotions
 are utterly destroyed

By *vipaśyanā* endowed with excellent
śamatha,

One should first seek *śamatha*. And that
 Is accomplished with joyful effort by those
 who lack attachment to the world.

(ii) *Introducing One's Knowing-Awareness as Mahāmudrā*
 གཉིས་པ་རང་རིག་བྱག་གྱུ་ཆེན་པོར་དེ་སྲོད་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པར་རབ་ཏུ་
 བསྐྱོམ་པའི་མངོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་
 གནས་ཙམ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རོ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་མི་འཛིན་གྱིས། །ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཉིད་
 ལ་གནས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་དེ་དག་ལ་བགྲང་ཞིང་གཞལ། སྲོད་ཅིང་སོ་སོར་
 རོག་པའི་རྣམ་པས་ལྷག་མཐོང་སྟེ། །

Second is introducing one's own knowing-

awareness as *mahāmudrā*. From the *Sūtra on the Cultivation of Faith in the Mahāyāna*:

O child of the family, a bodhisattva who has attained *samādhi* is not satisfied with mere *śamatha* or the mere taste of *samādhi*.

Abiding in that very *samādhi*, he investigates and analyzes the Dharmas of the Great Vehicle, and through the aspect of engaging in this discerning investigation, *vipaśyanā* arises.

ཞེས་པས། དེ་ལྟར་མཉམ་བཞག་དང་ས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་རིག་པ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་འདྲ་དངོས་པོ་འཇམ་ལ་དོག་ཡོད་པ་གཅིག་འདུག་གས། འོན་ཏེ་
མེད་པ་གཅིག་འདུག། ཡོད་པ་གཅིག་འདུག་ན། དང་པོ་རྒྱ་ཅིས་སྟེ། ཕྱོགས་གང་ནས་
བྱུང་། བར་དུ་གར་གནས། ཐ་མ་གང་དུ་འགག་ལེགས་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །མེད་པར་
འདུག་ན། མེད་པར་སྲུས་ཤེས། གང་གིས་མེད། ཅེས་སྒྲོ་འདོགས་མཁན་པོ་ལ་སོགས་
སུ་ཡིན་ལེགས་བར་བརྟག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་ལས་འདས་པར་འདུག་བརྟག་པར་
བྱའོ། །

Therefore, during a clear state of meditative equipoise, one should investigate the essence of that very state with knowing-awareness itself. Is there something that exists, as an entity or with a color? Or is there something that is non-existent?

If something exists, by what cause did it first arise? From what direction did it come? Where does it abide in the middle? Where does it finally cease? Investigate this well. If it is non-existent, who knows it is non-existent? What is non-existent? Investigate well who or what is making the imputation. If it is beyond the mind, investigate that.

དེལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཙུ་ཚོད་པ་འབྱུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་
ཞལ་ནས། རང་གི་རིག་པ་རིག་རིག་རྒྱར་རྒྱར་པོ་འདིལ་བལྟ་བའི་དུས་སུ་གང་ཡང་མ་
མཐོང་བ་དེ་ནི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའོ། །ཞེས་པས།

By taking that into one's experience in that way, the root-foundation of the mind is decisively cut. As Jikten Gönpö said:

When you look at this vibrant, shimmering knowing-awareness of yours, that very seeing of nothing whatsoever is the seeing of reality-itself.

རང་གི་སེམས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་ཡོད་ཡོད་མིན་མིན་བཟང་ངན་རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་
མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ། དཔེ་གང་གིས་ཀྱང་མཚོན་པར་མི་རྣམས་པར་རྟོགས་པ་དེ་
ལ། ལྷག་གྱུ་ཆེན་པོ་འཕམ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ།

Realizing that one's own mind is primordially free from all extremes—such as existence and non-existence, good and bad, permanence and annihilation—and that it cannot be illustrated by any example, is called *mahāmudrā*, or the wisdom of innate awareness.

རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་ཚིག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་
ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེས་དོན་དེ་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཚོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་
པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་རྣམ་མ་ཡིན།

From *The Mother of the Victorious Ones*:

Just as one may say the words, ‘seeing
space,’

One must examine the meaning: ‘How is
space actually seen?’

In the same way, the Tathāgata has taught
the seeing of phenomena.

This seeing cannot be described by any
other example.

ཅེས་དང་། ཇེ་ཏི་སྒྲི་པའི་ཞལ་ནས། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་ཐ་སྟོན་གང་བརྟགས་
ཀྱང་། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་འདི་འདྲ་བརྗོད་དུ་མེད། དེ་བཞིན་རང་སེམས་འོད་གསལ་ཐ་སྟོན་
བརྗོད་གྲུར་ཀྱང་། །བརྗོད་པས་འདི་འདྲར་གྲུབ་ཅེས་ཐ་སྟོན་གང་གསལ་གཞི་མེད། །དེ་ལྟར་

སེམས་གྱི་རང་བཞིན་གཤོད་ནས་ནམ་མཁའ་འདྲ། །ཚོས་རྣམས་མ་ལུས་དེ་ཅུ་མ་འདུས་
མེད། །

And Lord Tilopa said:

For example, whatever label you apply to
empty space,

It is inexpressible to say of space, ‘it is like
this.’

Likewise, although one’s own luminous
mind is described with labels,

There is no basis for the designation that
says,

‘By this description, it is established as
being like this.’

Thus, the nature of mind is primordially
like space,

And there are no phenomena whatsoever
that are not contained within it.

ཅེས་པས། འདི་ལྟར་རང་གི་སེམས་ཉིད་གཤོད་མ་ནས་སྐྱེ་འགག་གཞན་གསུམ་གྱི་
མཐའ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་ནི། བ་མཁའ་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་
ཀྱང་ཟེར། རང་བྱུང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། དེ་འདྲར་རྗེ་སྐྱེས་པོ་པའི་
ཞལ་ནས། ཨའོ་ངན་བ་མཁའ་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱོང་། ཞེས་དང་། སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་
ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ། །ཞེས་དང་།

Thus, realizing that one’s own mind is primordially free from the extremes of arising, ceasing, and abiding is called ordinary mind, *dharmakāya*, or self-arisen coemergent wisdom. As Lord Gampopa said: “Ah! I sustain the ordinary mind.” And: “Mind-itself, coemergent, is the *dharmakāya*.”

སྒྲོབ་དཔོན་ཉོག་ཅེ་པའི་ཞལ་ནས། ཐ་མལ་ཤེས་པ་སྤིང་གི་དབྱུང་སྲུང་སྟེ། །ཚོགས་ལྷུག་
 དག་ན་བདེ་བ་རྒྱན་མི་འཆད། །བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་སྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི། །བསྐྱོམ་དུ་
 མེད་པ་གཉེན་པའི་རང་ལ་ཞོག །ཅེས་དང་། །འཇིག་རྟེན་མཐོན་པོའི་ཞལ་ནས། སྒྲོབ་དང་
 བྲལ་བ་རང་གི་སེམས། །འཁོར་འདས་ཀྱི་གྱི་རང་བཞིན་དུ། །དུས་གསུམ་ཀྱི་ན་ཏུ་བྱབ་
 པ་དེ། །གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ། །སྤྱོད་པས་མ་བརྗོད་ལས་འདས་པའོ། །

Master Kotalipa said:

- Awaken ordinary consciousness in the center of the heart;
- If the six consciousnesses are pure, bliss is uninterrupted.
- All contrived actions are meaningless, a cause of suffering.
- Rest in the innate state, which is not something to be cultivated.

And Jikten Gönpö said:

One's own mind, free from conceptual
 elaboration,
 Is the nature of all *saṃsāra* and *nirvāṇa*.
 That which pervades all of the three times
 Is primordially peaceful and birthless,
 Transcending speech, thought, and
 expression.

ཞེས་པས། རང་གི་སེམས་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་སྒྲོས་དང་བྲལ་བར་གདོད་མ་ནས་གནས་
 །ཀྱང། ལྷ་མ་དམ་པའི་མན་དག་དང་བཟའ་ཐབས་ཀྱི་གནད་དང་བྲལ་ན་རྟོགས་པར་མི་
 །འགྱུར་ཏེ། རྗེ་བཙུན་ཏིལླི་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང། གང་ཞིག་སླིང་པོར་གྱུར་བ་ཏིལ་གྱི་མར། །
 རྗེ་དམ་པས་ཏིལ་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་གྱུར་ཀྱང། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ཡན་ལག་མ་ཤེས་
 པས། །ཏིལ་མར་སླིང་པོ་འབྱོན་པར་མི་རུས་ལྟར། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་གཉུག་མའི་ཡེ་ཤེས་
 དེ། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སླིང་ལ་ཡོད་གྱུར་ཀྱང། །ལྷ་མས་མ་མཚོན་རྟོགས་པར་མི་རུས་སོ། །
 ཏིལ་བརྟུངས་སུབ་མ་གསལ་བར་གྱུར་པ་ལས། །ཏིལ་མར་སླིང་པོ་ལྷུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །
 ལྷ་མས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན། །ཏིལ་མར་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་གསལ་བར་གྱ།

Thus, although one's own mind innately abides
 free from elaborations such as existence and non-
 existence, without the vital point of the sublime
 guru's pith instructions and symbolic methods, it
 will not be realized. Venerable Tilopa also said:

The essential sesame oil—

Although the ignorant know that it exists in
 sesame seeds,
 Because they do not know the components
 of its dependent origination,
 They are unable to extract that essential oil.
 Just so, that innate, coemergent wisdom,
 Although it exists in the heart of all beings,
 If it is not introduced by the guru, it cannot
 be realized.
 Just as the essential oil is extracted
 By crushing the sesame and clearing away
 the chaff,
 In the same way, one should clearly engage
 with the meaning of suchness
 Shown by the guru, just like that sesame oil.

ཞེས་པས། ལྷ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་གི་བཟུང་བའི་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་ཀྱི་གཤིས་
 ལུགས་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ལྟ་བ། དེའི་ངང་ལ་མ་
 ཡིངས་པར་འཛོག་པ་ནི་སྒྲོམ་པ། གང་ཤར་དེའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་རྩོལ་སྐབ་དང་བྲལ་
 བ་ནི་སྒྲོད་པ། ལྷ་བ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ།

Therefore, relying on the symbolic methods of the
 sublime guru's pith instructions, to directly
 realize the natural state of the mind as free from
 all conceptual elaboration is view. To rest in that

state without distraction is cultivation. For whatever arises to become an aid, free from striving and accomplishment, is conduct. For that view to become manifest is fruition.

རྗེ་ཉི་མཱི་པའི་ཞལ་ནས། བརྒྱུང་འཛིན་ཀྱན་ལས་འདས་ན་ལྟ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །ཡེངས་པ་
མེད་ན་སྒོམ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །བྱ་རྩོལ་མེད་ན་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །རེ་དོགས་མེད་ན་
འབྲས་བུའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །

As Lord Tilopa said:

If you have transcended all subject-object grasping, that is the king of views.

If there is no distraction, that is the king of cultivation. If there is no doing or effort, that is the king of conduct.

If there is no hope and fear, that is the king of fruition.

ཅས་དང་། །འཛིག་རྟེན་མགོན་པོའི་ཞལ་ནས། སེམས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
མཐོང་བས་ན་ལྟ་བ། དེ་ལ་རྒྱན་དུ་མ་ཡེངས་པས་ན་སྒོམ་པ། དེ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པས་ན་སྤྱོད་
པ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞིང་རྟེན་འབྲེལ་འབའ་ཞིག་ཡིན།
རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མར་གནས་པ་ཡིན། །སྐད་གཅིག་མ་དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་
སྤོང་ཉིད་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་གྲུང་
བར་བྱའོ། །

And Jikten Gönpö said:

Because one sees the meaning of mind-
itself without error, this is view.

Because one is continuously undistracted
from that, this is the cultivation.

Because one acts within that very state, this
is the conduct.

All phenomena of *saṃsāra* and *nirvāṇa* do
not arise without causes and are exclusively
dependent origination. All dependent
originations only abide momentarily. And
because that moment is itself the
dependent origination of emptiness,
fruition is the *dharmakāya*.

Thus, one should practice in this way.

2. Post-Meditation

གཉིས་པ་རྗེས་ནི། ཚོགས་རྒྱལ་གི་ཡུལ་འཁོར་འདས་སུ་སྐྱབ་བ་འདི་བཅས་ཅད་ཡུལ་
སེམས་གཉིས་སུ་མེད་དེ། དེའང་མདུན་གྱི་ཀ་བའམ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཅེར་གྱིས་
བལྟས་པས། དེཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་མི་འབྲང་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པས་སྐྱབ་བ་ཅོམ་
མ་གཏོགས་པ། དོན་དམ་པར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་དུ་འང་སྐྱབ་བ་མེད་པར་གདོད་མ་ནས་
སྐྱབ་སེམས་གཟུང་འཛིན་རང་བློལ་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ།

Second is the post-meditation state. All these appearances of *saṃsāra* and *nirvāṇa*, the objects of the six sense-consciousnesses, are nondual with the mind. For example, when staring at a pillar or a vase in front of you, the consciousness does not follow after it. Apart from the mere appearance due to the gathering of dependent connections, ultimately, neither the object nor the subject is established in any way. Primordially, appearance and mind, the apprehended and the apprehender, abide in self-liberation.

ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མཛོད་ལས། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དྲངས་པར་རྒྱ་ཤར་བ། །དེ་ཡི་
 བཟུགས་བརྟན་དྲངས་པའི་མཚོར་སྤང་སྟེ། །རྒྱ་བ་རྒྱུ་ཡི་ནང་དུ་འཕོས་པ་མེད། །ཚོས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་གྲིས། །ཤེས་པ་དང་། གང་ཞིག་རྟོན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་
 སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྟོན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་མ་སྐྱེས་པ། །
 གང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

From the *Samādhirāja Sūtra*:

For example, when the moon rises in a
 clear sky,
 Its reflection appears in a clear lake;
 But the moon has not moved into the
 water.

Know that all phenomena are just like this.

And:

That which is born from conditions is
birthless;

It has no intrinsic nature of birth.

That which depends on conditions is
emptiness;

Whoever understands emptiness is truly
heedful.

དེས་ན་སྣང་སེམས་ཟུང་འཇུག་འབའ་ཞིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་རྣམ་པའི་ཞལ་ནས།
སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད། །འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་གཞི་ཅུ་བྲལ། །སེམས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ཟུང་དུ་འཇུག་ །ཅེས་དང་། རྗེ་མར་པའི་ཞལ་ནས། སྣང་ཞིང་སྲིད་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀུན།
།གཤོད་ནས་མ་གྲུབ་སྐྱེ་བ་མེད། །ངོ་བོ་སྣོན་དང་བྲལ་བར་རྟོགས། །

Therefore, all abides as solely the union of
appearance and mind. Lord Nāropa said:

The nature of appearance is non-arising.

The nature of *samsāra* is without a root-
foundation.

The nature of mind is union.

And Lord Marpa said:

All phenomena of appearance and
existence

Are primordially unestablished and
without arising.

Realize their essence to be free from
conceptual elaboration.

ཞེས་པས། རིག་སྣོད་ཉིང་ལེ་འཛིན་གྱི་དོན་དེ་ཉིད། ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ཏུ་ཤར་ཞིང། རྣམ་
རྟོག་དེའི་རང་ག་ཞེས་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བས་རྒྱ་དང་རྒྱབས་ལྟ་བུ་སྟེ། སྟོབ་
དཔོན་གྱ་ཟེ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། གང་ཞིག་སེམས་ལས་རྣམ་འཕྲོས་པ། །དེ་སྲིད་མགོན་
པོའི་རང་བཞིན་སྟེ། །རྒྱ་དང་རྒྱབས་དག་གཞན་ཡིན་ནམ། །སྲིད་དང་མཉམ་ཉིད་ནམ་
མཁའི་རང་བཞིན་ནོ། །

Thus, that very meaning of the *samādhi* of
awareness-emptiness arises as afflictive
conceptual thoughts. The natural disposition of
those thoughts does not transcend evenness itself;
they are like water and waves. The Great Brahmin,
Master Saraha said:

Whatever emanates as a display from the
mind

Is the very nature of the Protector.

Are water and its waves ever other?

Likewise, *saṃsāra* and evenness have the
nature of space.

That which has not arisen is non-arising,
like space.

All phenomena are non-arising, like space.

And:

To realize thoughts as *dharmakāya* is the realization of *mahāmudrā*.

And:

The ultimate, fruition *dharmakāya*
Actually is the afflictive emotions and
conceptual thoughts.

Knowing-awareness and lack of are
nondual.

Lack of knowing-awareness is great
primordial wisdom.

ཞེས་པས། མཉམ་བཞག་ཉིང་འཛིན་སྒྲོས་བྲལ་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྣང་རིག་དབྱེར་མེད། ལྷན་
འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པ། སྒྲོ་ཡི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ། རང་
རིག་ཡུལ་མེད་དུ་གསལ་བ་ནི། སྣང་ཆམ་འགགས་པ་ཤེས་བྱའི་སྣང་རིག་པ་ཞིབ་དང་
བཅས་པ་ཕྱིད་ཀྱང་རྟོག་པར་མ་འགྱུས་པ། རྟོང་སྣང་རིག་པ་རྗེན་པ་ལ་ཕྱད་པས་བདེ་
གསལ་མི་རྟོག་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། བདེ་ཡང་ཞེན་པ་མེད་པས་འདོད་ཁམས་ལས་
གྲོལ། གསལ་ཡང་འཛིན་པ་མེད་པས་གཟུགས་ཁམས་ལས་གྲོལ། མི་རྟོག་ཀྱང་སྣང་

རིག་འགག་པ་མེད་པས་གཟུགས་མེད་ལས་གོལ་བའི་མཉམ་རྗེས་རླང་འཇུག་ཏུ་ཉམས་
སུ་སྦང་བར་བྱའོ།།

Therefore, the uncommon practice of *mahāmudrā* is the union of meditative equipoise—*samādhi* free from elaboration—and post-meditation—the inseparability of appearance and awareness. It is free from the stains of the intellect. Innate awareness is clear without an object. The aspect of appearance is unceasing, distinguishing even the fine details of knowable objects without becoming conceptual thought. By getting to the core of bare awareness, the emptiness-appearance, one is free from the stains of bliss, clarity, and non-conceptuality. Blissful, yet without clinging, one is liberated from the desire realm. Clear, yet without grasping, one is liberated from the form realm. Non-conceptual, yet with unceasing appearance and awareness, one is liberated from the formless realm. One should practice in this union of meditative equipoise and post-meditation.

III. Conclusion: Dedication

ལྷ གསུམ་པ་རྗེས་བསྐྱོབ་ནི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཚོགས་གཉིས་ཡིད་བཞིན་གྱི་

ནོར་བུ་ལ། །སྒོན་ལམ་གྱི་བྱི་དོར་མ་བྱས་ན། །དགོས་འདོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བས། །
རྗེས་བསྡུ་བ་འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད། །

Third is the concluding dedication. As our
Precious Lord said:

If the wish-fulfilling jewel of the two
accumulations
Is not polished by aspiration prayers,
The fruit of our wishes and desires will not
come forth.
Attend earnestly therefore, to this
concluding dedication.

ཅེས་དང། རྗེ་རྒྱལ་མཚན་བསྡུ་བའི་ལུ་ལས། འགོ་ཀུན་དག་བ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དང། །
བྱས་དང་བྱེད་འབྱུར་དེ་བཞིན་བྱེད་པ་དག །བཟང་པོ་ཇི་བཞིན་དེ་འདྲའི་ས་དག་ལ། །ཀུན་
ཀྱང་ཀུན་ནས་བཟང་པོར་རེད་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བ་ལྟར།

And, from the *Chapter on the Dedication of
Vajradhvaja*, as it is said:

Whatever virtue all beings have,
That which has been done, will be done,
and is likewise being done—
Following the example of Samantabhadra,
May all beings, too, become completely
excellent!”

ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱི་དགོ་བ་དང་། དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་
ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྡོམ་བར་བྱ་སྟེ། དེའང་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སློབ་ནས་བསྡོམ་དགོས་ལ། མཚན་མ་དང་བཅས་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་རྒྱར་མི་འགྱུར་ཏེ།

Accordingly, the natural virtue of the *dharmadhātu* and all roots of virtue connected with the three times should be dedicated to complete awakening. Furthermore, this dedication must be embraced by the wisdom that is non-conceptual regarding the three spheres of subject, object, action. A dedication with characteristics will not become a cause of awakening.

རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། གཤམ་ཏེ་མཚན་མར་བྱེད་ན་དེན་བསྡོམ་ཡིན། །ཅི་སྟེ་མཚན་མ་མེད་
ན་བྱང་ཚུབ་བསྡོམ་བ་ཡིན། །རི་ལྷ་ར་དུག་དང་འདྲ་བའི་ཁ་ཟས་བཟང་ཟ་བ། །དཀར་པོ་འི་
ཚོས་ལ་དམིགས་པའང་དེ་འདྲ་རྒྱལ་བས་གསུང། །

From *The Mother of the Victorious Ones*:

If one objectifies with characteristics, that is not a dedication.

If there are no characteristics, that is the dedication for awakening.

Just like eating fine food that has been mixed with poison,

So too, the Victorious One has said, is
fixating on virtuous dharmas.

ཞེས་པས། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་རང་གི་རྩ་བའི་སྐྱ་མ་ལ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱོ་བའི་དཔལ་པོར་
བཞུགས་པར་བསམ་ལ། མི་དམིགས་པའི་ངང་ནས་གདངས་འགག་མེད་ཀྱིས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྡོམ་སྟེ། བདག་དང་འཁོར་
འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསམགས་པ་དང་ཡོད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས།
བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྗུར་དུ་སྐྱ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །

Therefore, imagine that in the space before
you your root guru, along with all the
buddhas, bodhisattvas, and the hosts of
yidam maṇḍala deities, are present as
witnesses to the dedication. From within a
non-referential state, with an unceasing
voice, dedicate for the purpose that all
sentient beings may attain complete
awakening: By this root of virtue
accumulated and possessed in the three
times by myself and all beings of *saṃsāra*
and *nirvāṇa*, may I and all sentient beings
swiftly attain the precious, unexcelled,

perfect, and complete awakening!

Colophon

རང་རིགས་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས། །མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ནོར་བུའི་
ཐེང་། །མ་ནོར་སློ་མའི་མན་ངག་ཇི་བཞིན་དུ། །ཚུང་བཟང་གསལ་བར་རྒྱམ་རྒྱུ་ཇོས་སྦྱར། །
གང་མཚིས་དག་བས་འགོ་བ་མ་ལུས་པའི། །རང་བཞིན་རྣོངས་པའི་གཉིས་འཛིན་སྒྲིབ་
པའི་ཚོགས། །གཉིས་མེད་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་རབ་སྦྱངས་ནས། །ཀྱང་ཀྱང་གནས་
ལུགས་དོན་ལ་གནས་པར་ཤོག །

This supreme method for actualizing luminous
innate knowing-awareness,

This Jewel Garland of the Fivefold Path,

Following precisely the unerring instructions of
the guru,

Dharmarāja has composed this with slight
clarification.

By whatever virtue there is in this, may the
obscuring mass

Of dualistic grasping, the fundamental confusion
of all beings,

Be thoroughly cleared by the nondual luminous
wisdom,

And may all come to abide in the meaning of the
natural state.

ལྷ་ལྷན་གསལ་བྱེད་ལོ་བུ་ལྷོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད། རྟོགས་ལྷན་གསལ་བ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་མང་བསྐལ་བས། འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་དང། ཚོས་ཀྱི་རྗེ་རིན་
པོ་ཆེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན། ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཚོད་ལྷན་གྱི་པོ་
རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་བའི་དཀར་པོའི་གལ་ཚོས་བཏོ་ལྷ་ལ་སྦྱར་བའོ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་
ཚོས་འཛིན་པར་གྱུར་ཅིག།

This text, *The Jewel Garland: An Elucidation of the Fivefold Path*, was composed at the repeated request of Tokden Drakpa and others. In accordance with the intent of the Protector of Beings Pakmodrupa and the precious Dharma Lord—father and son. It was composed for the benefit of beginners on the tenth day of the waxing moon of the victorious month, a favorable time. May the sublime Dharma of the victorious ones be upheld!

Translated by Dorjé Lopön Könchok Yedor (Dr. Lye) for the use of Drikung Dharmakirti International Sangha members.

*To learn more about
Drikung Dharmakirti International Sangha
& the resources we offer freely,
visit:
drikungdharmakirti.com*

